Gemeente Amsterdam

Tijdelijk buurt- en sportpark Muidenbuurt

Voorlopig ontwerp openbare ruimte

21 februari 2024

Samenvatting

IJburg krijgt een nieuw buurt- en sportpark; het eerste park op Strandeiland. Dit tijdelijke park voor de eerste bewoners van Centrumeiland en Strandeiland opent naar verwachting in januari 2026 en blijft tot de sportvelden op Buiteneiland beschikbaar zijn – naar verwachting in 2032. In dit park in de Muidenbuurt komt een omniveld (8.000 m2), urban sports (8.000 m2), twee voetbalwedstijdvelden (16.000 m2), maar ook educatief programma in de vorm van schooltuinen (230 stuks). Verder is er ruimte voor kunst en cultuur, buurtactiviteiten en een verzamelgebouw. Het park is openbaar en de sportvelden zijn behalve voor sportclubs ook voor scholen en bewoners te gebruiken. Het middelste kavel van het tijdelijke park wordt in de definitieve situatie een urban sportspark. Gedurende het ontwerpproces was Participatieteam Strandeiland nauw betrokken en zijn er verschillende bijeenkomsten geweest met stakeholders en belangstellenden.

Context

Het tijdelijke buurt- en sportpark grenst aan de zuidelijke natuurbaai, ligt naast de zonneweide en loopt aan de noordzijde door tot aan de Strandeilandlaan. Het park en de baai zijn ruimtelijk met elkaar verbonden; het ontwerp van beide plekken is op elkaar afgestemd. Het wandel- en fietspad langs de natuurbaai is onderdeel van ‘rondje Strandeiland’, een ononderbroken route van zo’n 6 kilometer rond Strandeiland. Deze route is ook verbonden met het pad door het park dat alle programmaonderdelen in het park met elkaar verbindt.

Ontwerp

Het canvas voor het ontwerp is het landschap: dit is glooiend, met hoogteverschillen en stroomt geleidelijk vanuit de natuurbaai het park binnen. Hierdoor ontstaat een natuurlijke gradiënt in biotopen en daarbij behorende planten tussen de lager gelegen baai met natte oevernatuur naar de Strandeilandlaan (+4m NAP). De inpassing van het programma volgt het landschap. De wedstrijdvelden liggen verlaagd in het landschap om deze vlak aan te kunnen leggen wat tegelijk beschutting tegen de wind oplevert. Heuvels zorgen voor natuurlijke speelelementen, bieden beschutting en worden ingezet als tribune bij het openluchttheater. Het ontwerp voor de landschappelijke inpassing van de urban sports is gedaan in samenwerking met architectenbureau OFMAA.

Verzamelgebouw

In het midden van het park komt een gebouw dat geschikt is voor zowel club-, educatieve als buurtactiviteiten. Dit gebouw met een houten constructie stond eerder op de Zuidas (‘The Basket’) en wordt hier dus hergebruikt. De ruimte in het gebouw is multifunctioneel inzetbaar, met een centrale binnenruimte, leslokalen, horeca, kleedkamers. Ook komt er een buitenlokaal, terras en voldoende fietsparkeerplekken.

Groen en beplanting

Het kenmerk van het landschap van de Muidenbuurt is een zachte, natuurlijke ruige sfeer. Dit komt tot uitdrukking in het groen en de materialisatie, die klimaatadaptief is. De gekozen soort beplanting is inheems. De eerste jaren is er nog weinig tot geen beschutting door bebouwing. Beplanting in plantgroepen biedt individuele bomen en planten beschutting om beter te groeien. Als stimulans voor de ecologie is de aanleg van de beplanting gelaagd: bomen, struikenplantsoen en een basislaag van bloemrijk grasland dat het doorlopende beeld binnen het park bepaalt en aansluit op de omgeving. Bomen worden bijna uitsluitend binnen de contouren van het definitieve park geplant. In het park zijn een aantal ruigteplekken aangewezen die zich, gezien de droge voedselarme omstandigheden, waarschijnlijk zullen ontwikkelen tot droge graslanden. Vanwege de kalk in de bodem kan hierdoor een voor Nederland bijzondere vegetatie ontstaan. Om de ecologie zo min mogelijk te hinderen zal er alleen gemaaid worden wanneer dit noodzakelijk is.

Paden en inrichtingselementen

In het park komen vier soorten paden. Deze krijgen een natuurlijke uitstraling. De materialisering is betonplaten en gestabiliseerde okergele halfverharding. Op diverse plekken vindt bodemverbetering plaats, zoals voor de schooltuinen, in het definitieve sportpark en op plekken voor bomen en boomgroepen. De inrichtingselementen voor het park zijn waar mogelijk gebruikte materialen, aangeboden via de Materialenbank. Deze worden getoetst op geschiktheid waarbij de principes uit het kwaliteitskader en het POR worden aangehouden voor samenhang wat betreft kleuren en materialisatie. De focus ligt op hout, lichtkleurig beton, asfalt in lichtere, natuurlijke tinten, donker gecoat staal, schapenhekken en natuursteen.

Status en vaststelmomenten

- Definitief Ontwerp, naar verwachting: .....
- Voorlopig Ontwerp, 1 februari 2024
- Programma van Eisen, Planteam Muidenbuurt: 7 juli 2022
- Plan Openbare Ruimte, Kernteam Strandeiland deelgebieden: 1 december 2020

Locatie tijdelijk buurt- en sportpark Muidenbuurt Strandeiland (indicatief)

Inhoudsopgave

01	INLEIDING	06
02	ONTWERP & CONTEXT	08
03	ONTWERPPRINCIPES	10
04	HET ONTWERP	12
05	HOOGTEMATEN	16
06	GROEN EN BEPLANTING	18
07	ECOLOGIE	34
08	GRONDWERK, PADEN EN ONDERGRONDSE INFRA	36
09	INRICHTINGSELEMENTEN	40
10	PRINCIPEPROFIELEN	44

BIJLAGEN 54

01 TECHNISCHE PLANKAART FASE 1 EN 2

02 PLANNING

03 KOSTEN EN DEKKING

04 AANDACHTSPUNTEN BIJ VERDERE ONTWIKKELING

05 BOMENLIJST

06 THEMAKAART RAINPROOF

01
Inleiding

Dit voorlopig ontwerp openbare ruimte (VO OR) voor het tijdelijk buurt- en sportpark – hierna ook ‘sportpark’, ‘tijdelijke park’ en ‘park’ genoemd – in de Muidenbuurt van Strandeiland beschrijft het ontwerp, materiaalgebruik, detaillering, ontwikkelbeheer en instandhoudingsbeheer. Dit VO volgt de uitgangspunten, principes en besluiten uit eerder vastgestelde kaderstukken voor Strandeiland.

Op 1 december 2020 werd in navolging van het Stedenbouwkundig Plan Strandeiland (SP) een Plan Openbare Ruimte (POR) en het Kwaliteitskader voor de Architectuur van Strandeiland vastgesteld. Voor het toevoegen van aantallen vierkante meters maatschappelijke voorzieningen is het Amsterdamse beleid met referentienormen voor zorg, onderwijs, kunst, cultuur, sport, spelen en groen leidend. Uitgangspunt is dat er ook voor de eerste bewoners van IJburg 2 vanaf het begin voldoende voorzieningen beschikbaar zijn; onder meer dit sportpark biedt hiervoor plek.

In 2022 is voor het buurt- en sportpark een Programma van Eisen (PvE) vastgesteld, wat in 2023 nader is uitgewerkt tot een schetsontwerp (SO) en vervolgens voorliggend voorlopig ontwerp (VO). Gedurende het gehele ontwerpproces was Participatieteam Strandeiland nauw betrokken en zijn er verschillende bijeenkomsten geweest met stakeholders en belangstellenden. De volgende stap is de uitwerking van dit VO door het Ingenieursbureau (IB) tot een definitief ontwerp (DO), waarna het sportpark gefaseerd aangelegd wordt.

Landschappelijke ligging

Het sportpark is onderdeel van een reeks van tijdelijke functies ten zuiden van de Strandeilandlaan, zoals een tijdelijke zonneweide en een bouwhub. Als eerste (tijdelijke) park op Strandeiland, vormt dit buurt- en sportpark een belangrijke ontmoetingsplek voor de bewoners van de Muidenbuurt.

Het sportpark is onderdeel van het landschap van de Muidenbuurt. De voorzieningen zijn bereikbaar via tijdelijke noord/zuid-langzaamverkeerspaden. Deze sluiten aan op de functies in de zuidelijke natuurbaai, welke een onderdeel is van meerdere natuurmaatregelen rondom IJburg.

Plangrenzen en fasering

Het tijdelijke buurt- en sportpark wordt aan het zuiden begrensd door de noordelijke kruinlijn van de waterkering die onder de zuidelijke natuurbaai loopt. Aan de noordzijde van het park is de grens de tijdelijke bouwweg (de uiteindelijke Strandeilandlaan). Aan de westzijde grenst het park aan de tijdelijke zonneweide en aan de oostzijde aan bouwveld M17. De plangrens van het park loopt deels over de plangrens van de zuidelijke natuurbaai. Dit is een tijdelijke situatie. Als de aangrenzende bouwkavels in ontwikkeling gaan, zal gelijktijdig dit deel van de natuurbaai definitief worden afgerond. In de tijdelijke fase valt dit gebied binnen de scope van het tijdelijke park.
Het tijdelijke buurt- en sportpark wordt in twee fases aangelegd vanwege zettingstijden die nodig zijn voor het bouwrijp maken van Strandeiland. Op deze manier groeit het park mee met de ontwikkeling van Strandeiland.

Leeswijzer

Dit VO beschrijft het ontwerp voor het gehele sportpark (fase 1 en 2). Het ontwerp is uitgetekend en per onderdeel beschreven. Het ontwerp omvat een plankaart, profielen en details.

Na een beschrijving van het ontwerp volgt een toelichting op de planning en fasering, het beheer en de financiële onderbouwing.

Projectgrens en (tijdelijke) context, geprojecteerd over het definitieve stendebouwkundige plan.

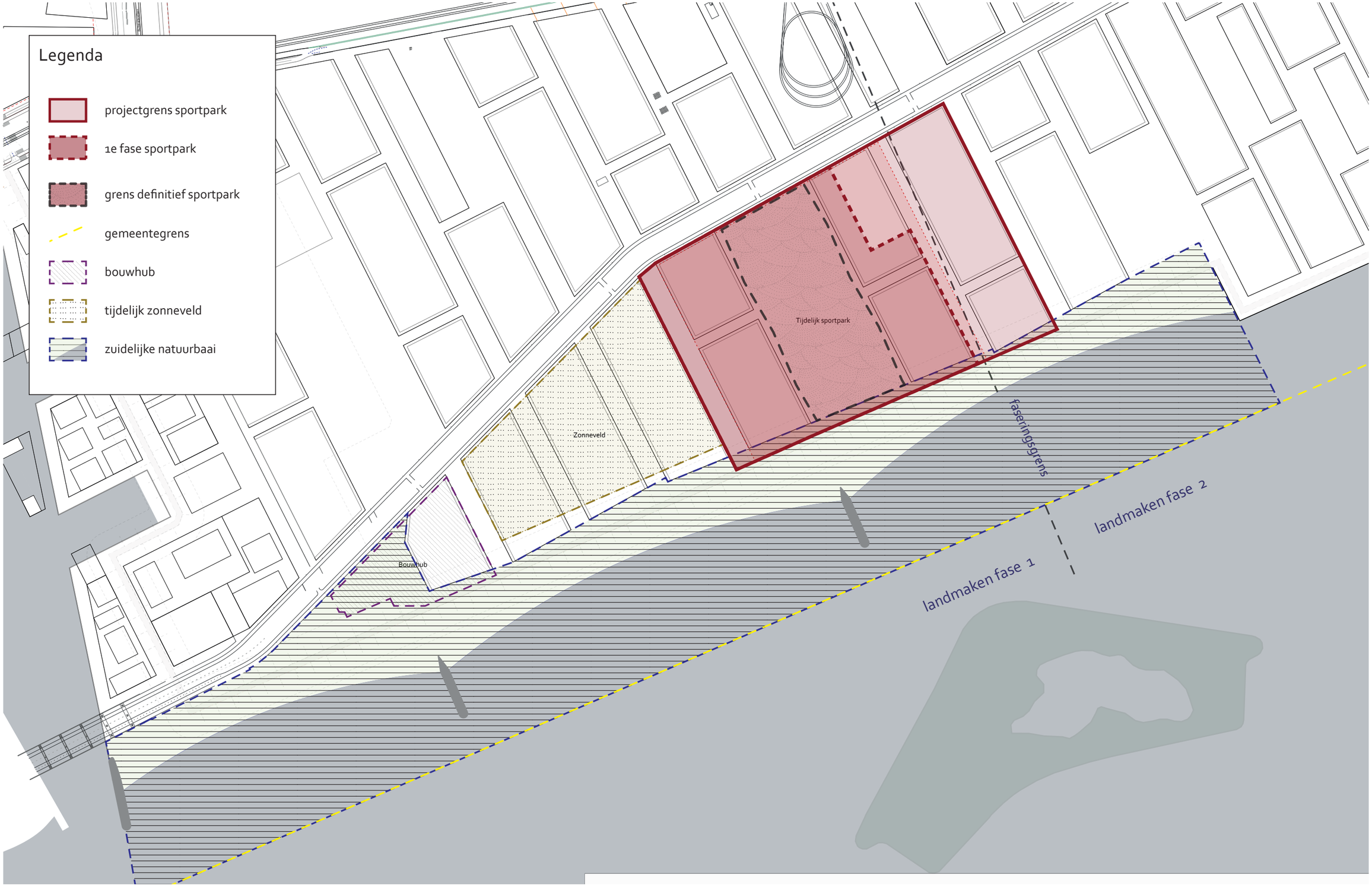
Legenda
projectgrens sportpark
1e fase sportpark
grens definitief sportpark
gemeentegrens
bouwhub
tijdelijk zonneveld
zuidelijke natuurbaai
Tijdelijk sportpark
Zonneveld
Bouwhub
faseringsgrens
landmaken fase 1
landmaken fase 2

02
Ontwerp en context

Context
Strandeiland bestaat uit de Pampusbuurt, Muidenbuurt en Havenkom. Het tijdelijke buurt- en sportpark ligt in de Muidenbuurt. Op dit moment is het landmaken voltooid en is de grond aan het zetten. Het tijdelijke buurt- en sportpark ligt tussen de Strandeilandlaan en de zuidelijke natuurbaai in (zie afbeeldingen p.9). De aangewezen kavels zijn die voor het definitieve urban sportspark, uitgebreid met de flankerende bouwvelden M12, M15 en M17.

Ten tijde van de start bouw van het tijdelijk buurt en sportpark is de grond van fase 1 van de Muidenbuurt volledig gezet. De grond voor fase 2 – waar kavel M17 op ligt – heeft dan nog zettingstijd nodig. Gelijktijdig met de bouw van het park zijn ook de eerste woningen in de Muidenbuurt in aanbouw (tranche 1: M5 en M7, oplevering rond 2027). De tweede tranche bestaat uit de bouwvelden bij de entree tot het eiland aan de Pampuslaan (M1, M2, M3, oplevering: rond 2028). Er zijn dan al bouwwegen en een bouwhub (op kavel M4) in gebruik. Het veld met zonnepanelen op het naastgelegen kavel (M6-M10) is dan ook al operationeel.

Gelijktijdig ontwikkeld in Muidenbuurt
- Aanleg waterkering
- Ontwikkeling zuidelijke natuurbaai
- Zonneveld voor energie-opwekking operationeel
- Aanleg tijdelijk groen
- Landmaken en zetting fase 2 voor M17
- Bouwverkeer en bouwhub operationeel
- IJtram naar Strandeiland (vanaf Q4 2025)
- Tranches 1 en 2

Fasering definitieve situatie
- 2034: start woningbouw M17
- 2036: start woningbouw M12, M15
- 2036-2040: aanleg definitief urban sportspark

Ontwerp
Het tijdelijke buurt- en sportpark is het eerste park van Strandeiland. Het biedt de eerste bewoners van Centrum- en Strandeiland de mogelijkheid tot bewegen, verblijven en elkaar ontmoeten. Het park sluit aan op de zuidelijke natuurbaai, wat deel uitmaakt van de waterkering. Er zal een ruimtelijke connectie bestaan tussen het park en de baai door het landschappelijke karakter van de Muidenbuurt mee te nemen in het ontwerp van het park.

De zuidelijke natuurbaai ligt aan de zuidzijde van Strandeiland. Deze rand is de zachte, luwe zijde van Strandeiland, met een licht oplopende talud vanaf het water naar een zandige heuvelrug in het midden van de buurt. Het landschap van de natuurbaai loopt de buurtparken en wadistraten in.

Langs deze natuurbaai komt een wandel- en fietspad, dat onderdeel is van ‘rondje Strandeiland’, een ononderbroken route van zo’n 6 kilometer rond Strandeiland.

Omdat het tijdelijke park over het toekomstige definitieve urban sportspark ligt, wordt in het ontwerp ingezet op een zo efficient mogelijke inrichting. In het ontwerp wordt het programma en de beplanting zo gepositioneerd dat zoveel mogelijk onderdelen en groen behouden kunnen blijven voor het definitieve park.

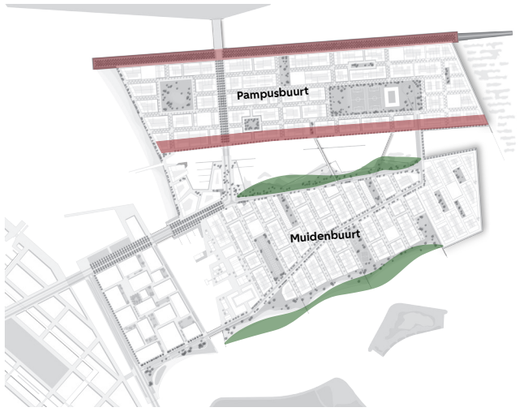

De zuidrand is de zachte, luwe zijde van Strandeiland.

Het groen van de rand stroomt de Muidenbuurt in.

Het pad langs de zuidrand is onderdeel van rondje Strandeiland.

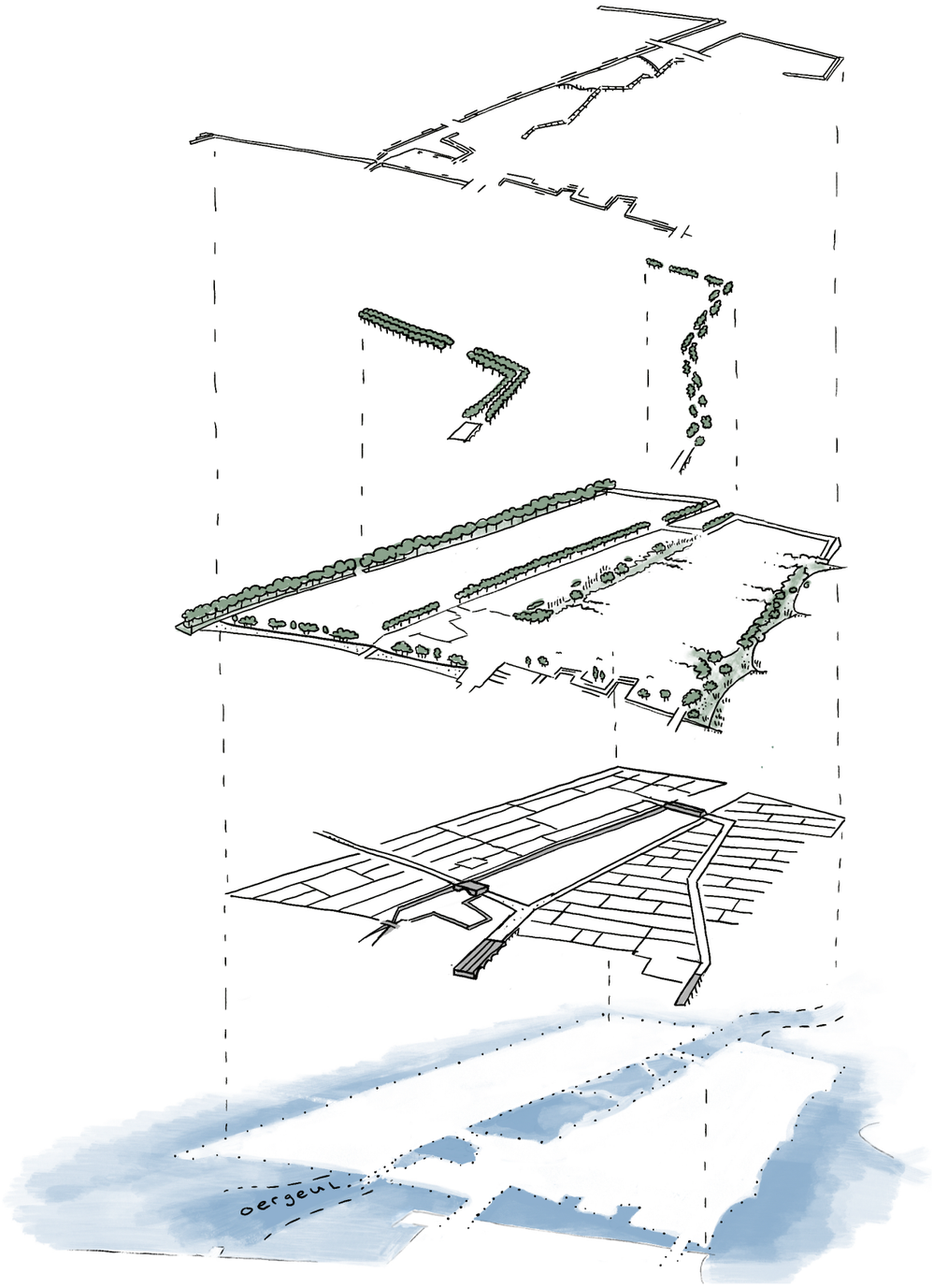

Raamwerk openbare ruimte
Bron: POR Strandeiland

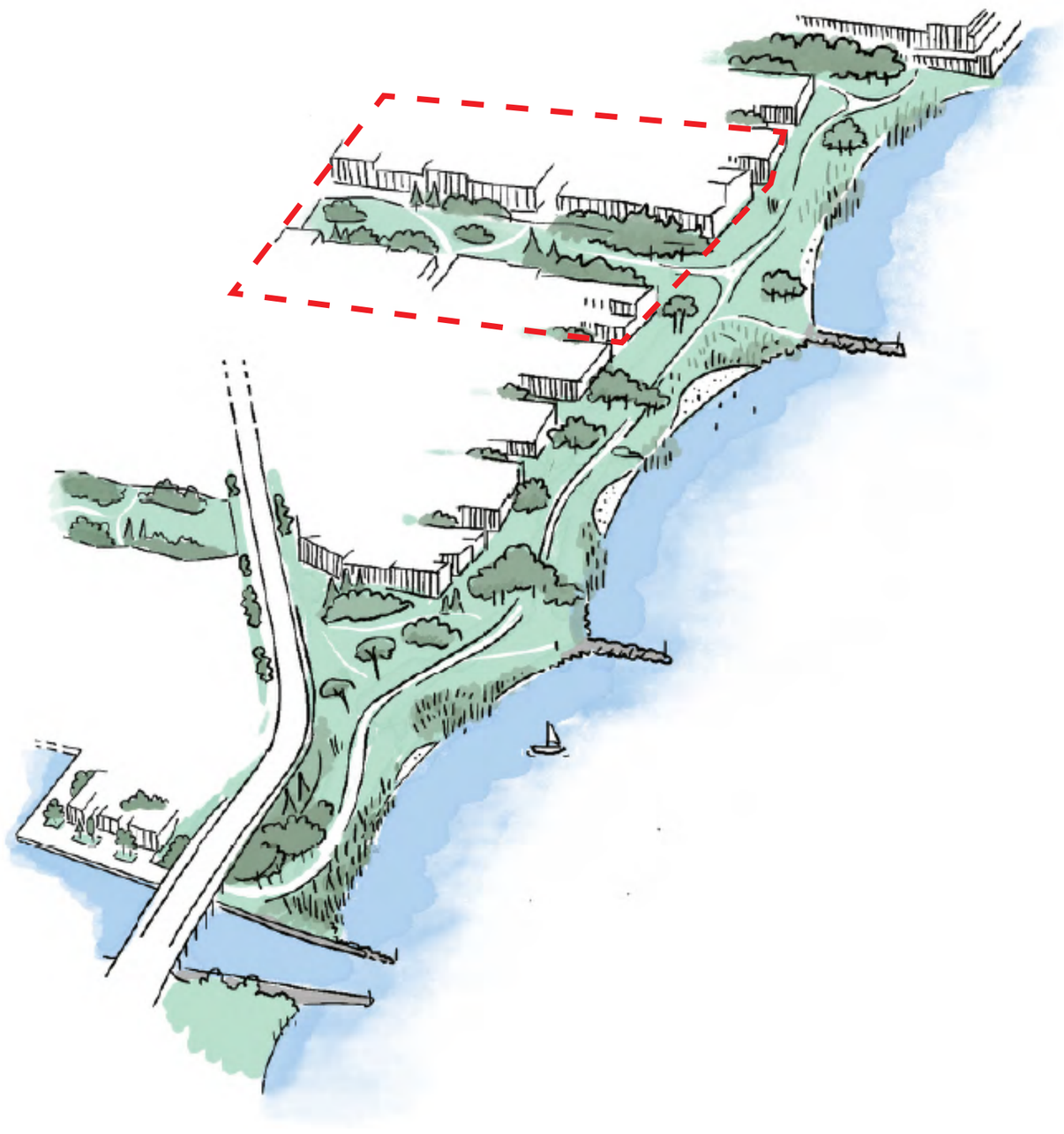

Impressie van de definitieve inrichting van de zuidelijke natuurbaai en het definitieve urban sportspark. Bron: POR Strandeiland

03
Ontwerpprincipes

Gelaagd ontwerp
Het ontwerp voor de opbouw van het park bestaat uit verschillende lagen; van de grote schaal van het omringende landschap tot de kleinere schaal van de programmering in het park zelf.

Het landschap
Het canvas voor het ontwerp is het landschap van de Muidenbuurt en de zuidelijke natuurbaai. Dit landschap stroomt geleidelijk van de natuurbaai de park(en) binnen. Hierdoor ontstaat een natuurlijke gradiënt in biotopen en daarbij behorende planten tussen de lager gelegen natuurbaai met zijn natte oevernatuur naar de Strandeilandlaan, die zich op een hoogte van 4m boven NAP bevindt.

Programmatische samenhang
De verschillende programmaonderdelen worden zoveel mogelijk op een logische en natuurlijke manier ingepast in de landschappelijke context. De wedstrijdvelden liggen verlaagd in het landschap om intimiteit en beschutting te creëren. Variatie in beplanting, inzet van open ruimte en programma biedt een diverse beleving. In het midden van het park komt een gebouw te staan dat geschikt is voor zowel club-, educatieve als buurtactiviteiten.

Route
Door het park loopt een verbindend pad. Deze route biedt toegang tot alle programmaonderdelen, kan dienen als hardloop- of wandelpad en ontsluit de natuurbaai en de ingangen naar het park waardoor bewoners verschillende soorten rondjes in de buurt kunnen lopen.

Relatie met het definitieve park
Het tijdelijke park wordt na 2032 deels vervangen door een definitief urban sportspark. De aangewezen plek hiervoor is de kavel tussen de bouwkavels M15 en M17 in. Het precieze ontwerp van het definitieve park zal in een later stadium worden ontworpen met input van (toekomstige) bewoners van Strand- en Centrumeiland.

In een reeks van schetssessies in het Ontwerpatelier van Strandeiland heeft het ontwerpteam een raamwerk voor het definitieve park gemaakt: hiervoor zijn de grondwerken, groenstructuur en paden op hoofdlijnen ontworpen (zie p.11). Dit raamwerk geeft richting aan hoe voor het tijdelijke park nu al definitieve onderdelen en beplanting ingezet kunnen worden. Dit zorgt voor een blijvend groen beeld en efficiënte investeringen in programmaonderdelen. Zogenoemde ‘toekomstbomen’ geplant in het tijdelijke park kunnen bijvoorbeeld doorgroeien in het definitieve park. Daarnaast is de urban sportszone naast de ingang aan de Strandeilandlaan, de pumptrack en uitkijkheuvel grenzend aan de natuurbaai zo ontworpen dat deze ook in het definitieve park kunnen blijven.

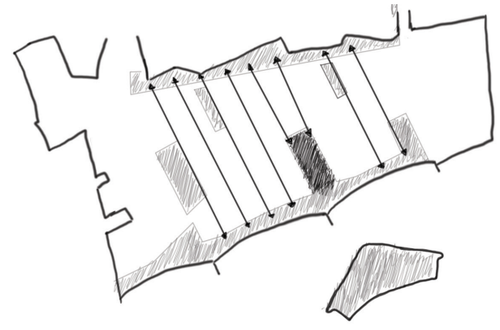

Park is onderdeel van het groene netwerk Muidenbuurt.

Functioneel verloop Strandeilandlaan naar natuurbaai.

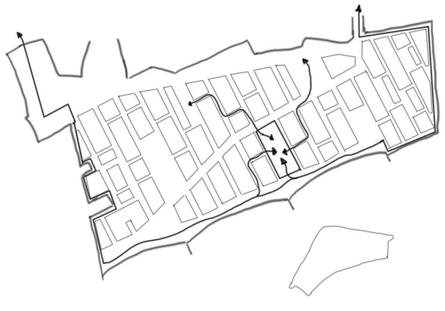

Park is gekoppeld aan routes en rondjes in de omgeving.

Een deel van het tijdelijk sportpark kan blijven in de defintieve parkinrichting: onder anderen de pumptrack, uitkijkheuvel, en bomen. Dit kaart geeft aan de definitieve contouren in de context van het tijdelijke ontwerp.

0m 20m 40m 60m 80m 120m 160m

N

04
Het ontwerp

Integraal ontwerp
Zoals vastgesteld met het PvE is het gedeelde eigenaarschap van de gebruikers een belangrijke karakteristiek van het park. Geen van de programmaonderdelen is dominant. Om dit te realiseren is het park integraal, samen met alle gebruikersgroepen, ontworpen. Programmaonderdelen, zoals sport, de schooltuinen of kunst en cultuur, zijn integraal onderdeel van het parkontwerp en geen losse elementen. Veel onderdelen van het park zijn multifunctioneel. Dit zorgt voor een optimaal ruimtegebruik en samenhang tussen de programmaonderdelen en het groen.

Programma
Met ruim 6,2 hectare wordt het een buurtpark van formaat dat voor zo'n 70 procent ingevuld wordt met sportfuncties. Er komt een serieus en gevarieerd sportaanbod, dat niet alleen veel bezoekers van IJburg zal trekken, maar ook een betekenis krijgt voor de gehele stad. Er is nog geen park in Amsterdam waar zoveel verschillende sportfuncties samenkomen. Het park biedt daarnaast ruimte aan educatie en kunst met circa 230 schooltuintjes en een openluchttheater. Met het ontwerp is op verschillende niveaus rekening gehouden met het bevorderen van ecologie (zie hoofdstuk 7).
Het parkontwerp bestaat uit een natuurlijk landschap waarin de volgende functies zijn ingepast:
- 2 wedstrijdvoetbalvelden
- 1 omniveld
- Schooltuinen
- Verzamelgebouw
- Openluchttheater
- Ruimte voor participatieprojecten
- Voetpaden
- Weg voor onderhoud en bevoorrading
- 8000 m2 aan urban sports

De functies hebben ieder een eigen specifieke plek in het park gekregen, op basis van de vereisten vanuit het gebruik op advies van Sport en Bos. Visueel aantrekkelijke urban sports, zoals free running en calisthenics, zijn op zichtbare plekken zoals langs de Strandeilandlaan bedacht.

Landschappelijk karakter
Conform de uitgangspunten van Strandeiland uit het POR vormt het landschap de basis voor het klimaatadaptieve ontwerp. De beplanting is natuurlijk, inheems en duurzaam; de hoogteverschillen in het terrein zijn op een functionele manier benut. De sportvelden liggen iets verlaagd in het terrein, waardoor deze vlak kunnen worden aangelegd in het glooiende landschap en er bovendien enige beschutting ontstaat tegen de wind. Heuvels zorgen voor natuurlijke speelelementen, beschutting en een tribune, zoals rondom het openluchttheater.
Het park heeft een sterke relatie met de wijdere omgeving. Grenzend aan de natuurbaai komt aan de zuidzijde van het park een 4 meter hoge uitkijkheuvel, die tevens dienst doet als speelaanleiding en tribune voor de omliggende sporten. Vanaf de heuvel ontstaat een fraai uitzicht over de natuurbaai en het IJ.

Padenstructuur
Het slingerende voetpad door het park verbindt de verschillende programmaonderdelen op een informele manier en maakt een wandel- of hardlooprondje door het park mogelijk. Aan de noordzijde sluit het aan op het trottoir van de Strandeilandlaan en aan de zuidzijde op het doorgaande voetpad van de natuurbaai. Het pad wordt, net als deze aansluitingspaden vanuit de natuurbaai, uitgevoerd in gestabiliseerde halfverharding. Dit materiaal past bij de natuurlijke omgeving en is grotendeels waterdoorlatend. Het vormt een prettige ondergrond voor hardlopers en wandelaars en is geschikt voor rolstoelen en kinderwagens. Halfverharding heeft daarnaast ook een remmende werking op snelfietsverkeer.
De hoofdontsluiting van het park – en tevens toegangsweg tot de schooltuinen en het verzamelgebouw – zal worden uitgevoerd met (hergebruikte) betonplaten van 2x2 m. Deze zijn stevig genoeg voor de bevoorradingsvoertuigen.

Materiaalgebruik
Voor alle parken van Strandeiland is het uitgangspunt om met hergebruikte of gerecyclede materialen te werken (zie POR Strandeiland). Voor het sportpark geldt dit specifiek voor de zitobjecten. Deze kunnen vervaardigd worden uit hardhout van in Amsterdam gekapte of omgewaaide bomen (via de Amsterdamse Houtbank) of het gebruik van zitelementen die zijn vrijgekomen uit andere projecten (via het Materiaalbureau). Daarnaast wordt voor de urban sports-objecten ook zoveel mogelijk uitgegaan van bestaande hergebruikte inrichtingselementen. Fietsparkeerrekken worden uitgevoerd in hout, net zoals bij het Strandpaviljoen. De sportvelden worden voorzien van de noodzakelijke ballenvangers en hekwerken. De schooltuinen worden omsloten door een schapenhekwerk en brede haag.

Verlichting
Uitgangspunt voor de parken op Strandeiland is dat er geen verlichting wordt aangebracht op plekken waar deze niet strikt noodzakelijk is. Dit om de fauna zo min mogelijk te hinderen. Uiteraard worden de sportvelden ook in de avonduren gebruikt. Bovendien is het zeer belangrijk dat de parken sociaal veilig zijn. Verlichting speelt hierin een belangrijke rol. Hoe wordt omgegaan met verlichtingstijden moet nader worden afgestemd in de DO-fase. In het park zal in ieder geval de centrale ontsluitingsweg goed worden aangelicht. Dit gebeurt met de standaard Puccini 4 meter lichtmasten met Friso Kramer armatuur.

Het verzamelgebouw
Centraal in het park komt het verzamelgebouw. Het gebouw 'The Basket', dat tot voor kort nog dienstdeed als horecapaviljoen aan de Zuidas, wordt hiervoor gebruikt. Het bestaat uit een houten constructie, kan gedemonteerd worden en krijgt dus een tweede leven als verzamelgebouw

in het buurt- en sportpark. De ruimte in het gebouw zal multifunctioneel inzetbaar zijn. Er komen in ieder geval kleedkamers, een centrale binnenruimte, leslokaal voor de schooltuinen en kleine horecavoorzieningen. Ook komt er een buitenlokaal en een terras aan de zuidzijde van het gebouw (zie plankaart).

Urban sports

Het urban sports-programma is als vlekkenplan in de plankaart opgenomen. Dit specifieke onderdeel van het park wordt ontworpen door bureau OFMAA en zal in de DO-fase verder worden uitgewerkt.

Inclusiviteit

Het park biedt volop ruimte voor ontmoeting, sport en spelen voor alle leeftijden en heeft een breed programma-aanbod, inclusief educatie, voor verschillende doelgroepen. Er komen zowel plekken waar vertier te vinden is als rust. Daarnaast is er veel ruimte voor groen en natuur en is het water toegankelijk. Het park is bereikbaar voor voetgangers, fietsers, met de auto en met het openbaar vervoer. Uiteraard is rekening gehouden met de toegankelijkheid voor mensen met een beperking, in afstemming met de stadsergonoom. Dit VO is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Participatieteam Strandeiland. Daarnaast zijn er verschillende bijeenkomsten geweest waar betrokkenen en belangstellenden input hebben meegeven die verwerkt is in het ontwerp.

VO Plankaart

LEGENDA

ALGEMEEN

- PROJECTGRENS
- GRENS FASE 1/2 SPORTPARK
- CONTOUR DEFINITIEF SPORTPARK
- KRUIN WATERKERING
- TIJDELIJK ZONNEPARK
- HOOGTELIJNEN EN -AANDUIDINGEN

VERHARDINGEN

- HALFVERHARDING ‘PADVAST’
- ASFALT
- STELCONPLATEN 2.0 X 2.0M
- ZOEKGEBIED HALFVERHARDING ‘PADVAST’
  BIJ HOOFDGEBOUW, MITS MOGELIJK

PARKEREN

- AUTOPARKEERPLAATS
- FIETSPARKEERPLAATS

RAINWATERPROOF

- WADI / WATERRETENTIE
- DUIKER

OVERIGE INFRASTRUCTUUR

- KABEL EN LEIDINGENTRACÉ
- LICHTMAST BART 4 METER HOOG
- WATERBRON EN POMP
  NABIJ INGANG SCHOOLTUINEN
- WATERTAPPUNT
  CONFORM AMSTERDAMSE STANDAARD

ZITELEMENTEN

- ZITELEMENTEN BETON 5.0 X 0.5 M
  BIJ OPENLUCHTTHEATER EN LANGS SPORTVELDEN
- ZITELEMENTEN HOUT - GEKANTRECHTE BOOMSTAM
- ZITELEMENTEN HOUT - BOOMSTAM
- ZITELEMENTEN BETON UITKIJKHEUVEL
  ONDERDEEL SPORT EN BOS. CONFORM PUCCINI
- LIGSTOELEN UITKIJKHEUVEL
  ONDERDEEL SPORT EN BOS. CONFORM PUCCINI
- PICKNICKTAFELS UITKIJKHEUVEL
  ONDERDEEL SPORT EN BOS. STANDAARDUITVOERING PUCCINI
- PICKNICKTAFEL XL
  ONDERDEEL SPORT EN BOS. SPECIAL.

BEPLANTING & ECOLOGIE

- TOEKOMSTBOOM
  VOORZIEN VAN 50M3 BOMENGROND
- 1E GROOTTE BOOM
  VOORZIEN VAN 25M3 BOMENGROND
- 2E GROOTTE BOOM
  VOORZIEN VAN 25M3 BOMENGROND
- 3E GROOTTE BOOM / GROTE STRUIK
  VOORZIEN VAN 15M3 BOMENGROND
- WILDE STRUIK
  GROTE STRUIK MET MINIMALE BODEMVERRIJKING
- LAAGSTAMFRUITBOOM
- BOSPLANTSOEN LAAG
  LAGER UITGROEIENDE HOUTIGE STRUIKEN
- BOSPLANTSOEN HOOG
  HOGER EN BREDER UITGROEIENDE HOUTIGE STRUIKEN
- ZEEUWSE HAAG
  MET INSECTENMUREN EN TAKKENRILLEN
- TAKKENRILLEN
- INSECTENHOTEL
- STANDAARD AFVALBAK
  PUCCINI. 200L

05
Hoogtematen

Algemeen

Vanaf de Strandeilandlaan tot de grens met de natuurbaai loopt het terrein grofweg af van 4 naar 2,50 meter boven NAP. Daarnaast kent het park vele hoogteverschillen met heuveltjes. Deze zorgen voor beschutting tegen de wind, bieden aanleiding tot bewegen en geven een natuurlijke scheiding tussen verschillende programmaonderdelen. De hoogteverschillen zorgen ook voor verschillende uitkijkpunten. De sportvelden liggen iets verdiept en in principe vlak. Bij de uitwerking van het ontwerp van de sportvelden worden de exacte hoogtes hiervan in relatie tot het afwateringsprincipe bepaald. Het terrein van de schooltuinen wordt ook vlak, maar omzoomd door een dijkje. Dit dijklichaam zorgt samen met de beplanting tevens voor de nodige beschutting tegen de wind. In het beplantingsplan is rekening gehouden met het reliëf en het relatief lage grondwaterpeil.

Zonneweide

Naast het tijdelijke buurt- en sportpark ligt aangrenzend een zonneweide met panelen voor het opwekken van energie (circa 2 MWp). Op dit moment is nog onvoldoende bekend over het ontwerp van deze zonneweide. Bij de uitwerking zal de exacte aansluithoogte met het buurt- en sportpark worden bepaald.

Referentie van een openluchttheater. Bron: Speultuin, Oloo

Hoogtelijnenkaart

06
Groen en beplanting

Het landschap van de Muidenbuurt

Bij de keuze voor de soort beplanting van het sportpark ligt de nadruk op natuurlijk en inheems, passend bij de groenvisie voor de Muidenbuurt en de zuidelijke natuurbaai. De ligging is winderig en in de eerste jaren is er nog weinig tot geen beschutting door bebouwing. Daarom zal de beplanting in grotere groepen worden gedaan, om zo – profiterende van de beschutting door de plantgroep zelf – beter uit te kunnen groeien. Ten behoeve van de ecologie en de natuurlijke sfeer wordt de beplanting gelaagd aangelegd, variërend van bomen naar een struiken- ofwel bosplantsoen en vervolgens een laag met bloemrijk grasland en gazon. Er wordt voornamelijk voor snelgroeiende soorten gekozen.

De functie van het groen in het tijdelijke buurt- en sportpark is zowel functioneel als aansluitend op en van toegevoegde waarde voor de groenstructuur van de Muidenbuurt. Hoogteverschillen, de oriëntatie vanuit het stratenpatroon en de invulling van de randen van het eiland vormen gezamenlijk het fundament voor de inrichting van de openbare ruimte van Strandeiland. Het landschap draagt het eiland. In de Muidenbuurt stroomt het landschap vanaf de randen de straten en parken in. De zuidelijk gelegen natuurbaai ontwikkelt zich geleidelijk vanaf het water van een natte ecologische zone naar een meer parkachtige sfeer nabij de bebouwing.

Het park kent hoogteverschillen. Grof gezegd loopt de ondergrond vanaf de zuidelijke natuurbaai richting de Strandeilandlaan op. Ook zijn er binnen het park verschillende glooiingen aangebracht. Hierdoor verschilt de watervoorziening voor de bomen binnen het park per plek. De sfeer van het groen in de Muidenbuurt is natuurlijk, ruig en open. Er is een grote variatie aan bomen en deze zijn informeel geordend. Groene lijnvormige structuurelementen worden verspringend aangelegd om de beoogde natuurlijke sfeer te bereiken.

Opbouw groen

De opbouw van de beplanting in het park bestaat uit 4 lagen:

1. De (toekomst)bomen. Dit is het belangrijkste onderdeel van de hoofdstructuur van het landschap en bieden schaduw, bescherming tegen de wind en definitie binnen het park
2. De struiklaag. Dit zijn hoge en lage struiken die ruimtelijke afscheiding en definiëring bieden tussen de programmaonderdelen.
3. De kruidenrijke ruigte. Deze laag wordt ingezet op plaatsen waar ruimte is om te verwilderen. Dit is interessant voor de natuur- en landschapsbeleving en versterkt de ecologie.
4. Bloemrijk grasland en gazon. Dit is de basislaag van de ondergrond. Deze loopt vanuit de natuurbaai het park in en is overal terug te vinden.

De keuze voor de soorten planten is gebaseerd op het teeltplan voor de Muidenbuurt, de soortenlijst Groene Puccini en ‘best practices’ opgedaan in IJburg 1. Ook de sortimentskeuze voor de zuidelijke natuurbaai is meegenomen om eenheid en samenhang te bereiken in deze aansluitende gebieden.

Hieronder is elke laag in meer detail uitgewerkt. De beplanting bij het openluchttheater en die aan de rand van de schooltuinen vormen ‘specials’ met andere functionele en visuele eisen. Deze onderdelen zijn apart beschreven.

1. (Toekomst)bomen

Bomen worden bijna uitsluitend binnen de contouren van het definitieve park geplant. Om efficiënt om te gaan met budgetten en groen in de stad, is een uitgangspunt in het ontwerp voor het park om toekomstig kappen van bomen waar mogelijk te voorkomen. Uitzondering hierop zijn een aantal bomen bij het openluchttheater (zie pag.22) en laagstamfruitbomen in de buurt van het verzamelgebouw. In het ontwerp volgen de bomen in het park de structuur van het landschap in de Muidenbuurt, waar het landschap vanaf de randen de parken en straten van de Muidenbuurt in stroomt. Enkele grote boomgroepen worden afgewisseld met kleine boomgroepen en een paar verspringende solitairen die bijvoorbeeld het pad begeleiden. Bij de keuze voor soorten zijn de verschillende hoogte en grondwatervoorzieningen binnen het park bepalend. De soorten en clusters van bomen volgen de geleidelijk transitie van de natuurbaai naar de (drogere) Strandeilandlaan.

In de Bomenlijst (zie bijlage 5) is een overzicht gegeven van de soorten, maten en aantallen bomen. Voor het park is voor dezelfde bomenvariatie gekozen als voor de natuurbaai.

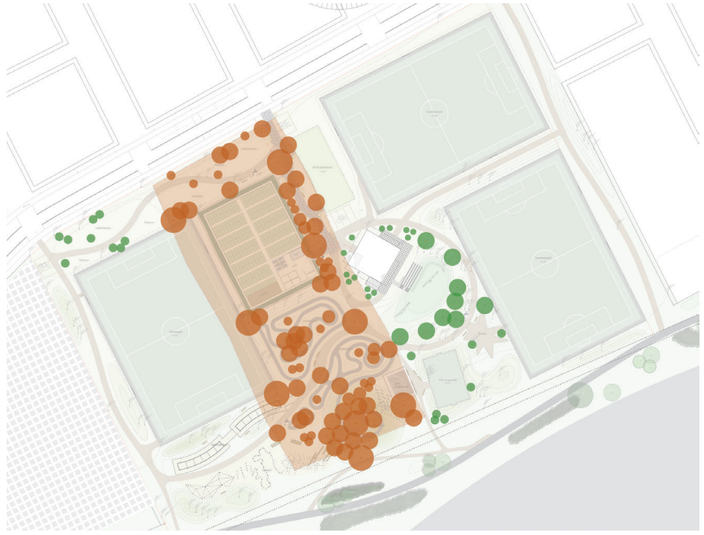

Bomen komen hoofdzakelijk binnen de contouren van het definitieve park. Bomen aangegeven in oranje blijven; tijdelijke bomen, aangegeven in groen, worden gekapt of als mogelijk herplant.

Carpinus betulus- haagbeuk (toekomstboom)

Robinia pseudoacacia ‘unifoliola’ - eenbladige robinia. Deze uitheemse soort bloeit in de voortplantingstijd voor insecten.

Cornus mas - gele kornoelje.

Ulmus minor ‘reverti’- gewone iep.

Pinus nigra - zwarte den (in groepen)

Betula pendula (meerstammig) - ruwe berk

Fraxinus excelsior ‘maxima’- gewone es cv

Procesafspraak tijdelijke bomen

Incidenteel worden ook bomen geplant buiten de grenzen van het definiteve park, zoals in de omgeving van het openluchttheater, rondom het verzamelgebouw, bij de schooltuinen en in het gebied van de participatieplek voor bewoners. Dit worden intensief gebruikte gebieden die extra investeringen in groen rechtvaardigen. Bij de transformatie van het tijdelijke buurtpark naar het definitieve urban sportspark is niet te voorkomen dat enkele bomen zullen moeten verdwijnen. Waar mogelijk zullen deze herplant worden. Kap is echter niet uit te sluiten. Afgesproken is dat de bomen waarbij herplanting niet mogelijk is, gecompenseerd zullen worden met nieuwe bomen elders op Strandeiland.

Een kapvergunning dient te zijner tijd te worden aangevraagd door de verantwoordelijke directie per gebied binnen het park (bijvoorbeeld OJZD voor schooltuinen, GenO voor participatieplek). Duidelijke communicatie naar bewoners en gebuikers toe over herplanting en kap is noodzakelijk.

2. Struiklaag

De struiklaag is samengesteld uit twee typologieën: bosplantsoen laag en bosplantsoen hoog. Het sortiment bevat inheemse, snelgroeiende soorten die goed gedijen op de ondergrond die het park gaat krijgen.

Bosplantsoen

Het bosplantsoen sortiment geeft uitdrukking aan de landschappelijke samenhang en verloop van de natuurbaai en de Muidenbuurt, geeft het park bescherming tegen wind en creëert plekken met schaduw. Deze beplantingstypologie is in het gehele park terug te vinden, maar met name langs de randen. Het omliggende bloemrijke grasland en ruigtes gelden als zoom van het bosplantsoen. Boomvormers zijn niet nodig in het park; het gaat hier immers om tijdelijk groen en het uitgangspunt is om het kappen van bomen te voorkomen. Daarom wijkt op dit punt het bosplantsoen in dit park af van bosplantsoenen, zoals omschreven in Puccini Handboek Groen.

In het park wordt gewerkt met de beplantingsmethode van de wijkers en blijvers, waarbij 5 planten per m2 worden aangeplant (hoogte ± 80cm). Na enige jaren worden er planten tussenuit gehaald (wijkers) waardoor andere planten (blijvers) meer ruimte krijgen om uit te groeien. Het doel is om snel een dichte struiklaag te vormen die het park windbestendiger maakt en waar niet doorheen gelopen wordt.

Er zijn voor de Muidenbuurt twee mengsels bosplantsoen samengesteld:

1. Bosplantsoen laag. Deze wordt toegepast op plaatsen waar minder ruimte is om breed uit te groeien. Behaalt uiteindelijk een hoogte van circa 2 - 4 meter.
2. Bosplantsoen hoog. Op plaatsen waar de struiken meer ruimte hebben om breder (en hoger) uit te groeien. Behaalt uiteindelijk een hoogte van circa 4 - 6 meter.

Sortiment bosplantsoen laag

- Hippophae rhamnoides - duindoorn (40%)
- Euonymus europaeus - kardinaalsmuts (20%)
- Ligustrum vulgare - wilde liguster (15%)
- Rosa rubiginosa - egelantier (15%)
- Rosa tomentosa - viltroos (10%)

Sortiment bosplantsoen hoog

- Cornus mas - gele kornoelje (20%)
- Crataegus monogyna - meidoorn (20%)
- Ilex aquifolium - hulst (10%)
- Corylus avellana - gewone hazelaar (10%)
- Prunus spinosa - sleedoorn (10%)
- Rosa pimpinellifolia - duinroos (10%)
- Ligustrum vulgare - gewone liguster (10%)
- Euonymus europaeus - kardinaalsmuts (10%)

Bosplantsoenen bieden beschutting tegen wind en functioneren als natuurlijke afscheidingen tussen programmaonderdelen.

Sortiment bosplantsoen hoog: hoog en breed uitgroeiende inheemse struiken.

Cornus mas (gele kornoelje): vroegbloeiend met gele bloemen, later bessen.

Crataegus monogyna (meidoorn): stekelige doorns.

Ligustrum vulgare (wilde liguster): halfwintergroene struik. Geliefd bij vogels.

Sortiment bosplantsoen laag: struiken die minder ruimte nodig hebben, met name inheemse soorten die veelal in duinstruwelen te vinden zijn.

Prunus spinosa (sleedoorn): witte pluimen.

Duinroos: bloemen en bessen.

3. Ruigte

In het park zijn een aantal ruigteplekken aangewezen waar ruimte is voor wat hogere zoomachtige vegetatie, anders dan grasland. Een ruigte bestaat uit kruidachtige planten die hoger worden dan een meter. Ruigtes ontstaan op plekken die niet elk jaar gemaaid worden. Gezien de droge voedselarme omstandigheden in dit park zullen ruigtes zich hier eerder ontwikkelen als droge graslanden. Vanwege de kalk in de bodem kan er een voor Nederland bijzondere vegetatie ontstaan.

Ook voor de ecologische waarde is zo min mogelijk maaien effectief, al is verruiging onwenselijk. Eén keer per twee jaar maaien zal ervoor zorgen dat er geen ongewenste struiken en bomen kunnen opschieten als volgende stadium in de successie. Belangrijk is dan om maaisel op tijd af te voeren om verrijking van de bodem tegen te gaan. Juist de droge, schrale, kalkrijke ondergrond biedt kansen voor een zowel ecologische als visueel aantrekkelijke vegetatie. Een deel van de vegetatie biedt schuilplaats voor organismen dus is belangrijk om te laten staan. Zandige plekken binnen de ruigtezones mogen ontstaan als onderdeel van het natuurlijke beeld en ten behoeve van het leefgebied van insectsoorten, zoals de wilde bij.
Het nabijgelegen Diemerpark geeft een beeld van de vegetatie die kan ontstaan. Kenmerkende soorten zijn zwarte toorts, grote kaardebol, wilde peen, marjolein, teunisbloem en ossentong.

Het meest wenselijke is om door beperkte ingrepen een natuurlijke pioniersvegetatie te laten ontstaan. Door het intensieve programma en gebruik in dit park is het niet reëel dat dit op deze manier lukt. Daarom is het voorstel om dun in te zaaien met gebiedseigen materiaal, bijvoorbeeld uit het Diemerpark, waarbij gebruiksluwe plekken deels overgeslagen kunnen worden. De keuze voor de meest geschikte soorten op verschillende plekken kan in het DO nader worden uitgewerkt door groenspecialisten en ecologen.

Ruigte komt voor op de meer rustige plekken in het park.

Zwarte toorts, grote kaardebol en wilde marjolein zijn enkele doelsoorten in het park.

Voorbeeld van ruigte in het Diemerpark.

Ruigte bestaat uit hogere niet-houtige vegetatie dat extensief moet worden beheerd.

In en om de ruigtezones mogen zanderige plekken ontstaan.

4. Bloemrijk grasland en gazon

De basislaag van de (openbare ruimte van het) park bestaat grotendeels uit bloemrijk grasland. Dit ‘bloemrijke tapijt’ bepaalt in sterke mate het doorlopende beeld binnen het park en sluit aan op de omgeving rond het park. Er is gekozen voor een soortenrijk kruidenmengsel dat past op een schrale, kalkrijke bodem. Het grasland zal maximaal zo’n 1 meter hoog worden; enkele uitschieters daargelaten.

Het bloemrijk gras (typologie Puccinimethode Groen) wordt 1 á 2 keer per jaar gemaaid. Langs de paden en langs intensiever gebruikt programma (sportgebieden) wordt het gras vaker gemaaid. Grassen en kruiden worden ingezaaid en het zand licht verrijkt met klei om een overgang te creëren met de zuidelijke natuurbaai. Specifieke groeiomstandigheden per locatie bepalen op microniveau welke soorten het beste gedijen. Door circa 4 procent klei tot een diepte van 30 centimeter door het zand te mengen, wordt water beter vastgehouden. Kleine, zandige oppervlaktes binnen de graslandlaag zijn – net als bij de ruigtelaag – een pré. Overgangen van bloemrijk gras en ruigtes naar bosplantsoenvakken zullen geleidelijk verlopen met een mantel- en zoomvegetatie. Om optimaal gebruik te maken van de ecologisch bijzondere omstandheden (kalkrijk, droog, schraal) wordt aangeraden om een variatie op kruidenmengesel B-3 (handboek groen) samen te stellen, waarbij kalkminnende soorten worden inbegrepen.

Om het bodemleven goed op gang te helpen is het gewenst om in de zettingsperiode van het zand een groenbemester in te zaaien. Die groenbemester houdt het stuivende zand vast en vormt na doorspitten een goede natuurlijke toplaagverbetering.

Ruigte en bloemrijk grasland vormen samen de basislaag voor het park. Bloemrijk gazon (mengsel A1, handboek groen) wordt alleen gebruikt in en nabij het openluchttheater (zie pag. 26-27).

Bloemrijk grasland is algemeen voorkomend in het park. Het zorgt voor landschappelijke eenheid en variatie in kleur, geur en textuur.

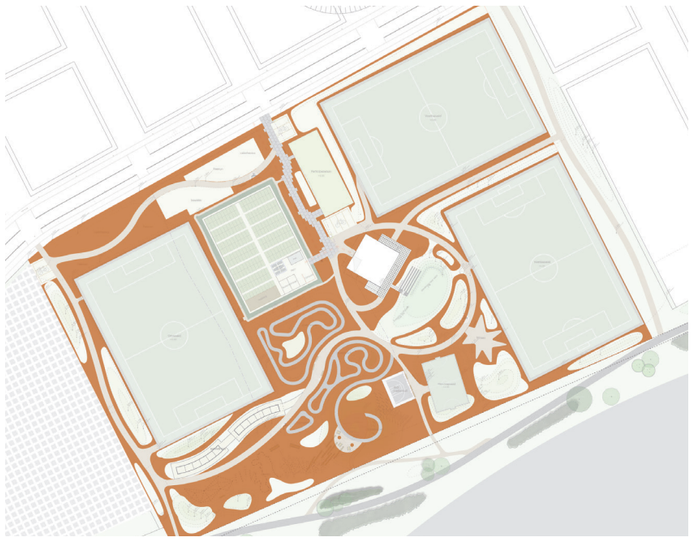

Bloemrijk grasland is algemeen voorkomend in het park.

Het gazon komt uitsluitend voor in het openluchttheater.

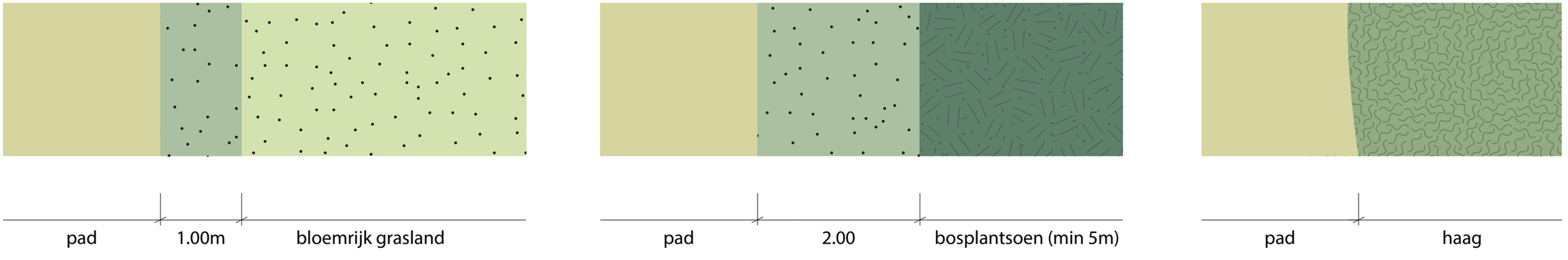

Principeprofielen vegetatie langs de paden. De eerste 50cm direct langs het pad blijft kort. Daarna volgt een geleidelijke overgang naar ruigte, grasland, bosplansoenen, hagen.

Bloemrijk grasland loopt als een divers, kleurig tapijt door het landschap.

Waar nodig voor programma of toegankelijkheid wordt bloemrijk grasland vaker gemaaid.

Speciaal gebied: het openluchttheater

Het openluchttheater vormt een bijzonder onderdeel van het park. In alle lagen van de beplanting is dit een ‘special’. Het is een belangrijk onderdeel van het park waar drukte en reuring verwacht wordt. De bomen bieden hier beschutting, ruimtelijke definitie en geven schaduw.
Voor dit gebied is gezocht naar bomen en beplanting die snel een groen beeld kunnen geven. Daarnaast is bij de keuze voor soorten gedacht aan bomen en planten die een unieke uitstraling hebben in bijvoorbeeld kleur en geur. Dit om uitdrukking te geven aan het feit dat het openluchttheater een speciaal gebied is. Een referentie zijn de kersenbloesems in het Amsterdamse Bos, waar in het voorjaar mensen speciaal voor komen om deze in bloei te zien. In vergelijkbare zin mogen planten ook ‘optreden’ in dit openluchttheater.

Populieren zijn snelle groeiers en bieden windweerstand. Deze bomen komen op de Bomendijk en zullen ook hier worden geplant. In de selectie van populieren is gekozen voor drie soorten die opvallen vanwege hun witte bast, texturen en herfstkleuren. De populieren worden aangeplant met een bosplantsoenmengsel en daaronder een bloemenweide. Het veld in het theater zal bestaan uit een gazon, anticiperend op het intensievere gebruik.

Omdat deze bomen niet in het definitieve park staan, is het belangrijk dat er een kapvergunning komt en dat duidelijk gecommuniceerd wordt aan gebruikers en bewoners dat dit parkdeel, inclusief de bomen, hier tijdelijk is.

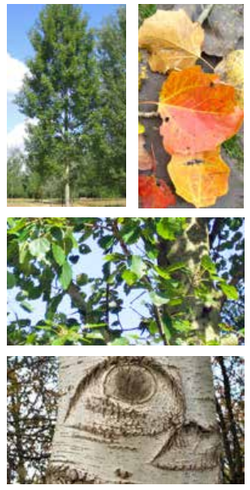

Populus x canascens
‘Schubu’

Populus tremula
(ratelpopulier)

Populus alba
(witte abeel)

Voorbeelden van bomen- en plantensoorten geschikt voor omgeving openluchttheater

Uitsnede plattegrond van openluchttheater en verzamelgebouw

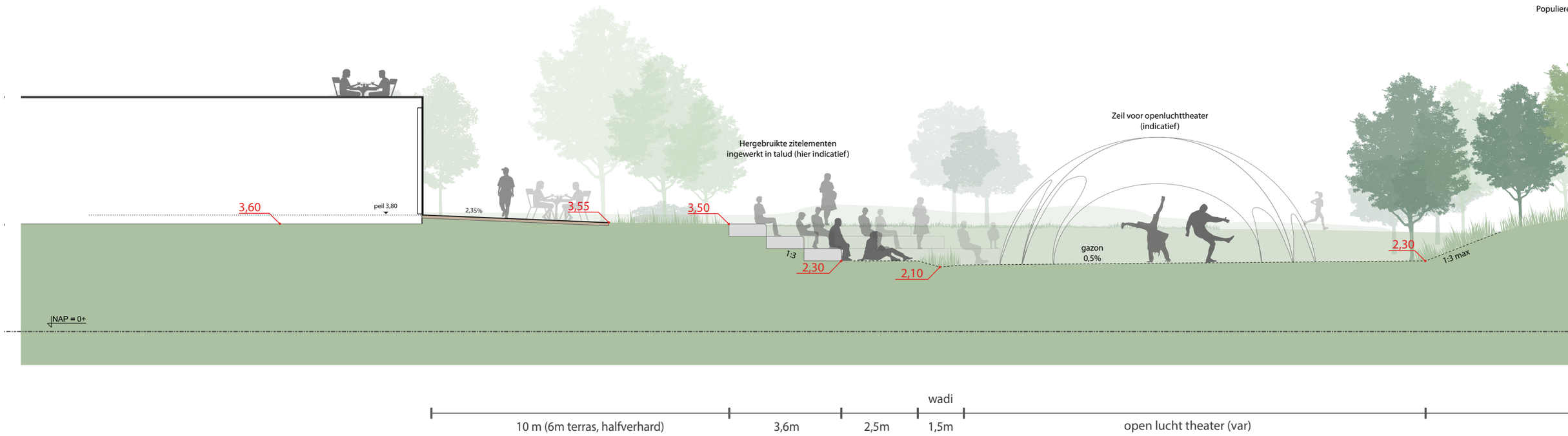

CC: Verzamelgebouw, openlucht theater en sport

en mix met ruigte onderlaag

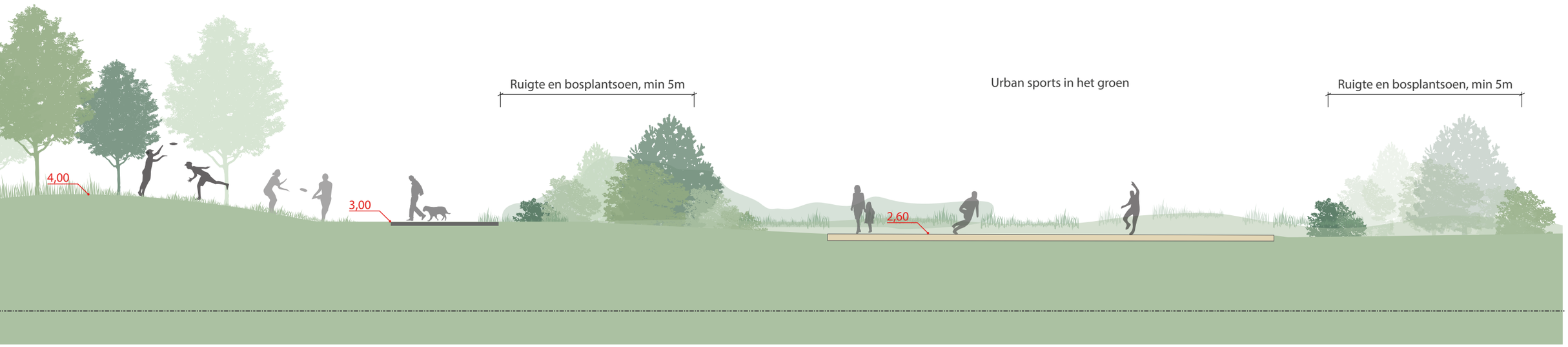

Heuvel (var)

Begin urban sports zone (var)

Richting natuurbaai

Speciaal gebied: plukfruit

In het park is speciale aandacht voor het aanplanten van plukfruit vanuit het initiatief Fruit4Sports. Het idee is dat fruitbomen gezond eten dichter bij kinderen brengt. De links met natuureducatie voor de schooltuinen en een gezond alternatief voor de sportkantine zijn hier gemakkelijk gelegd.

Er is gekozen voor laagstamfruit. Dit geeft snel resultaat in vrucht en bloei. Kinderen kunnen er gemakkelijk bij om zelf te plukken. Laagstamfruit heeft een betrekkelijk korte levensduur. Gezien de tijdelijkheid van het park is dit geen probleem. De fruitbomen komen nabij het verzamelgebouw.

In het sortiment is rekening gehouden met genoeg variëteit in fruitsoort en oogstseizoen. Het bestaat uit de volgende soorten:

- Prunus d. ‘Robijn’ - amandelboom
- Prunus domestica ‘Opal’ - pruimenboom
- Prunus Avium ‘Kordia’ - kersenboom
- Pyrus communis ‘Conference’ - perenboom
- Malus domestica ‘Elstar’ - appelboom

De onderstam moet geschikt zijn voor zandgronden en een snelle groei faciliteren.

Plukfruit: peer. Referentie: Hoogstamboomgaard West

Kersenbloesem. Bron: Westerpark

Kersenbloesem. Referentie: Amsterdamse Bos

Plukfruit: appel. Bron Hoogstamboomgaard West

Speciaal gebied: de schooltuinenborder

Een derde special in het park is de border rond de schooltuinen die de begrenzing aangeeft tussen tuinen en park. Hoewel de schooltuinen semi-openbaar zijn en dus alleen 's nachts afgesloten zijn voor publiek, heeft het ontwerp tot doel de interactie tussen bezoekers van het park en de natuureducatieve sfeer van de schooltuinen te vergroten. Een 1,25 meter breed halfverhard pad langs de rand van de schooltuinen leidt de bezoeker langs een ecologische haag met bijzonderheden, zoals een insectenmuur. Dit pad dient tevens als een educatief 'natuurpad' voor kleuters en jonge kinderen.

Om gedurende de eerste jaren – wanneer de haag nog onvoldoende volgroeid is – de schooltuinen af te scheiden van het park, wordt een schapenhek met een hoogte van 1,20 meter geplaatst. Bij de ingang van de schooltuinen (4 meter breed) komt een poort van circa 1,50 meter hoog, gemaakt van hetzelfde materiaal als de schapenhekken. Tussen het hek rond de schooltuinen en het pad ligt een circa 2 meter brede Zeeuwse haag, die uiteindelijk zal functioneren als afscheiding tussen de schooltuinen en het park. Om te voorkomen dat dit een visuele barrière gaat vormen, wordt deze haag op een maximale hoogte van 1,50 meter gehouden. Op een aantal plekken wordt de haag hoger of lager; hoger waar bijvoorbeeld vaak rondvliegende ballen verwacht worden komende vanuit het park richting de schooltuinen en lager waar doorkijkpunten tussen schooltuinen en omgeving wenselijk zijn.

In deze 2 meter brede (haag)zone bevinden zich ook incidenteel onderbrekingen waar de haag wordt vervangen door een andere vorm van afscheiding met bijvoorbeeld een educatieve functie, zoals een insectenmuur. Deze strook van 2 meter valt binnen het projectgebied van de schooltuinen en zal in samenwerking met Schooltuinen en Natuureducatie in de DO-fase verder worden uitgewerkt. Incidenteel wordt de haag vervangen door een andere vorm van afscheiding met een ecologische en educatieve functie: takkenrillen en/of insectenmuurtjes. Aan elke zijde is minstens één dergelijke onderbreking met een maximale hoogte van 1,20 meter (t.o.v. het maaiveld) om het zicht open te houden. De precieze locaties van de insectenmuren en takkenrillen worden bepaald in de DO-fase. De aanleg is gelijktijdig met de haagzone en bevat lagere vaste planten en ruigte rond de elementen zodat er een continue ecologische doorgang bestaat langs de gehele zone.

Takkenrillen

Takkenrillen zijn eenvoudige constructies van 2 rijen robiniahouten palen waar tussen rillen divers snoeiafval wordt gestapeld. Palen hebben een minimale doorsnede van 8 centimeter, steken 60 à 70 centimeter diep de grond in, staan in een verspringend ritme, op een afstand van circa 75 centimeter tot elkaar. De takkenrilconstructie heeft in zijn geheel een lengte van 5 meter. Rillen en het snoeiafval moet in de eerste fase van elders komen. Met de tijd zal er snoeihout en bladafval uit de omgeving en het park voorhanden zijn als extra opvulling. In de haag komen drie takkenrillen: aan de oost-, zuid- en noordkant.

Insectenmuren

Een insectenmuur is een vormgegeven overlevingsplaats voor insecten en kleine beestjes die bijdragen aan de biodiversiteit van het park. In de uitwerking zal aandacht zijn voor soorten materialen, diameter en diepte van de boorgangen om ervoor te zorgen dat de juiste omstandigheden worden gecreëerd voor doelsoorten. Insectenmuren werken het beste als deze op de zon zijn georiënteerd. In de haag rond de schooltuinen komen twee insectenmuren: aan de zuid- en aan de westkant. De muur heeft een lengte van 5 meter.

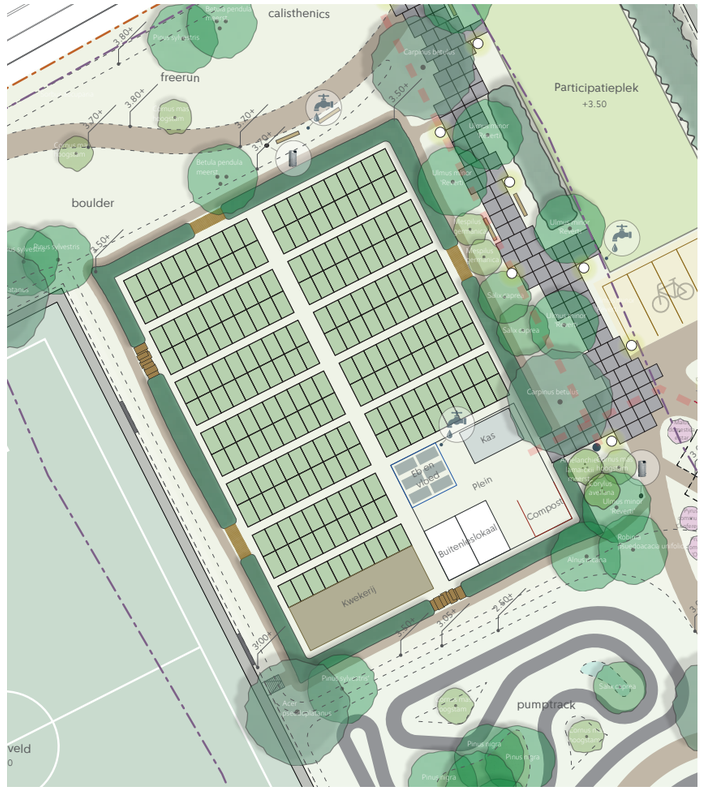

Plattegrond van het schooltuinontwerp omringt door 2m border en 1,25m pad. Zie pagina 48 voor een doorsnede..

Voorbeeld van een schapenhek.

Voorbeeld van een insectenmuur..

Referentiebeeld van een Amsterdamse schooltuin.

Voorbeeld van een takkenril.

07
Ecologie

Voor de (tijdelijke) inrichting van het buurt- en sportpark op Strandeiland is het uitgangspunt om gunstige randvoorwaarden te scheppen die leiden tot een geschikt leefgebied voor een grote diversiteit aan dier- en plantsoorten. Variatie en verbinding vormen hierin een belangrijk uitgangspunt. Het plaatsen van hoge bomen aan de zuidelijke natuurbaai biedt kansen voor de visarend. De diverse, robuuste – waar mogelijk wat rommelige – bosplantsoenen zijn veilige schuilplekken voor diverse vogelsoorten, zoals de huismus. Ook bieden deze bosplantsoenen voedsel in het voor- en najaar. Insecten, bijen en vlinders worden bediend door het bloemrijke grasland, geïnspireerd op het Diemerpark. Wilde zandbijen kunnen zich in het park vestigen aan de randen van de licht uitgegraven zandondergrond van de natuurlijke speelobjecten en sporttoestellen. Door de plantsoenen in speelse ronde vormen aan te leggen, ontstaan tevens beschutte plekken voor dieren.
Het park staat niet op zichzelf en vormt een belangrijke groene verbinding tussen het zuidelijke en noordelijke deel van de Muidenbuurt. In het park zelf worden functies gescheiden door Zeeuwse hagen of takkenrillen waardoor groene verbindingen ontstaan en soorten zich goed kunnen verplaatsen. Voor de verlichting in het park zal een ecologisch verlichtingsplan worden gemaakt.
In de volgende fase van de uitwerking wordt hier in samenwerking met gemeentelijke experts invulling aan gegeven.

Biodiversiteit gedijt het beste bij een zo divers mogelijke beplanting.

Elementen zoals insectenhotels versterken de biodiversiteit.

Belangrijke groene noord-zuid verbinding

1. Zeeuwse haag
2. Hoogtegradiënten en variatie in landschap
3. Robuust bosplantsoen
4. Ecologisch verlichtingsplan i.s.m. darkmanager
5. Cluster van hoge bomen voor visarend
6. Bloemrijk grasland en ruigte vormen bron van leven
7. Takkenrillen
8. Insectenhotel

Het park biedt habitat aan verschillende soorten dieren en insecten.

08
Grondwerk, paden en ondergrondse infra

Paden
In het park komen vier soorten paden:
1. De toegangsweg van minimaal 4m (geschikt voor bouwverkeer)
2. Het hoofdpad door het park voor voetgangers van 3,5m breed (toegankelijk voor de onderhouds- en beheerwagens)
3. Het secundaire voetpad van 2m breed dat aansluit op de route van de natuurbaai
4. Het voetpad rond de schooltuinen van 1,5m breed

Materiaal van de paden
Het pad tussen de hoofdentree, het verzamelgebouw en de entree van de schooltuinen wordt uitgevoerd in betonplaten van 2x2 meter. De ondergrond bestaat uit een funderingslaag van brekerzand met een dikte van circa 20 centimeter. De verdere opbouw wordt nader uitgewerkt in het technisch DO.
De voetpaden in het park en het 1,5 meter brede struinpad rond de schooltuinen worden uitgevoerd in gestabiliseerde okergele halfverharding, hetgeen aansluit bij de materiaalkeuze van de zuidelijke natuurbaai. De voetpaden worden tevens voorzien van een fundering. Dit wordt nader uitgewerkt in het technisch DO.

Grondverbetering
Het projectgebied wordt opgebouwd met kalkrijk zand. Dit zand vormt een voedselarme bodem, die zeer goed draineert. Het landschap is glooiend, waardoor er variaties ontstaan in zonligging en doorlatendheid. Om bodemleven en vochthoudend vermogen te verbeteren en beplanting te laten groeien is op bepaalde plekken grondverbetering nodig. De bodemverbetering wordt afgestemd op de gewenste beplanting.
De focus voor bodemverbetering ligt op de locatie voor het definitieve sportpark en op de plekken voor bomen en boomgroepen. De groeiplaats van de bomen wordt verbeterd, onder meer door het opwaarderen van het zand. Dit vindt plaats conform de vereisten van Puccini Handboek Groen. Vanwege de hoogteverschillen en de glooiing binnen het park is de watervoorziening niet overal gelijk. In het DO zal meegenomen worden hoe de precieze bodemverbetering per plek eruit gaat zien.
Voor het verkrijgen van een goed functionerende kruidlaag wordt het zand verrijkt met humusrijk materiaal. Dit gebeurt door de bovenste zandlaag hiermee te vermengen. In bijgesloten principeprofielen is de samenstelling en laagdikte van de grondverbetering aangegeven.

Grondwerk
Binnen het park vinden een aantal bijzondere grondwerken plaats. Het projectgebied ligt op een talud van maximaal 4 meter boven NAP bij de Strandeilandlaan en daalt af tot 2,45 meter boven NAP aan de kruin van de waterkering bij de zuidelijke natuurbaai. Om vlakke sportvelden te verkrijgen is ervoor gekozen om de velden in het landschap te verlagen (zie profielen). Dit zorgt ook voor beschutting tegen wind. Daarnaast wordt een kuil van circa 1,65 meter diepte gegraven ten behoeve van het verlaagde podium voor het openluchttheater met tribune. Ter voorbereiding van de schooltuinen wordt ter plaatse een laag van circa 50 centimeter zand afgegraven. Dit wordt vervolgens opgevuld met een laag humusrijke grond op de locatie van de tuintjes. Met de hier vrijgekomen grond worden verhogingen plekken elders in het park gemaakt om beschutting, ruimtelijke beleving en ecologische variatie te creëren.

Nutsaansluitingen
Er worden op de volgende locaties in het park drinkwatertappunten gerealiseerd:
- nabij de beginnerspumptrack,
- in de schooltuinen voor wastroggen bij de buitenlesplekken (6 tot 8 kranen) en bewatering voor planten,
- in de buitenleslokalen,
- in het verzamelgebouw,
- bij de partcipatieplek voor bewoners,
- bij de noordelijke urban sports.

Vorstschade aan leidingen en installaties moet worden voorkomen.

Aansluitpunten voor elektra zijn nodig op de volgende locaties in het park. Hierbij wordt rekening gehouden met het effect op de ecologie:
- bij de sportvelden voor verlichting en eventueel geluid,
- in en rond het verzamelgebouw,
- in en rond de schooltuinen voor verlichting en onderhoud, aansluiting op de diverse gebouwen zoals de kwekerij, de plantenkas etc.,
- bij het openluchttheater voor verlichting en geluid,
- verlichting langs de hoofdroute van de entree naar schooltuin en verzamelgebouw,
- eventueel om specials uit te lichten.

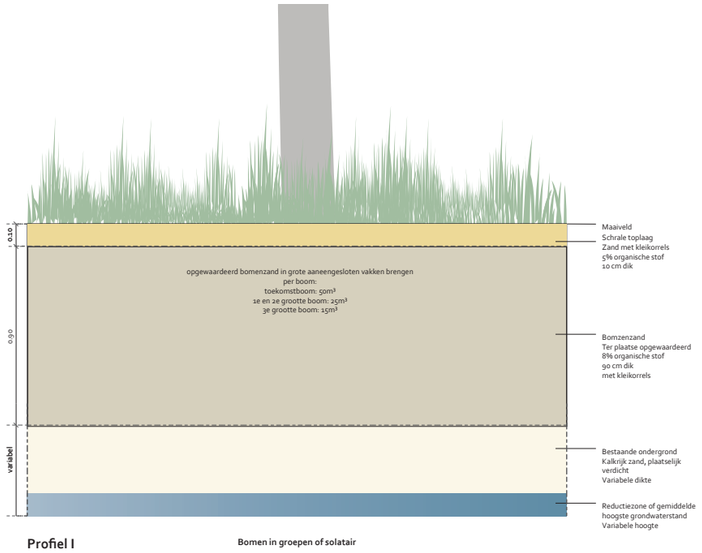

Principeprofiel I: bodemopbouw bomen (solitair of in groepen).

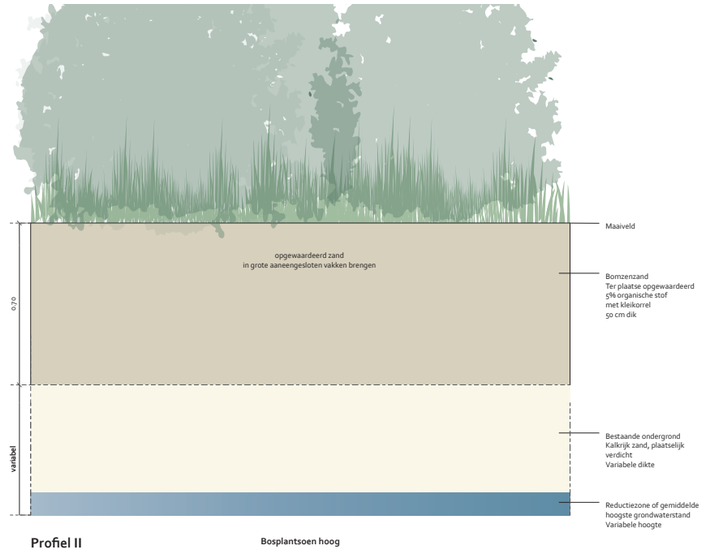

Principeprofiel II: bodemopbouw bosplantsoen hoog.

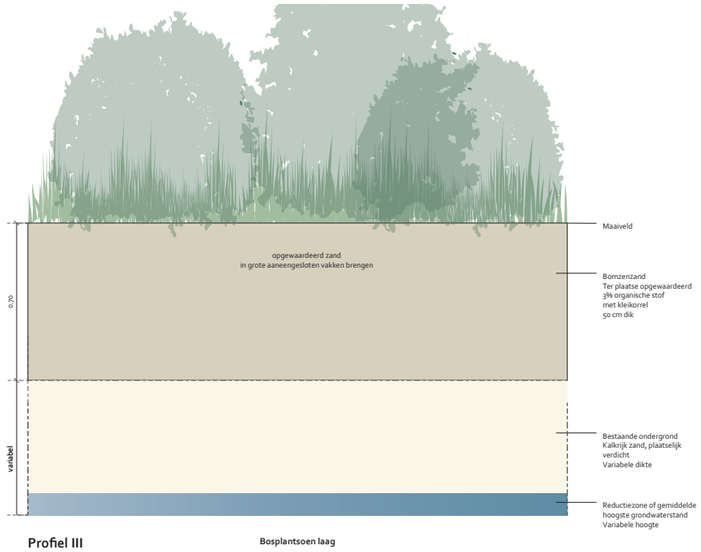

Principeprofiel III: bodemopbouw bosplantsoen laag.

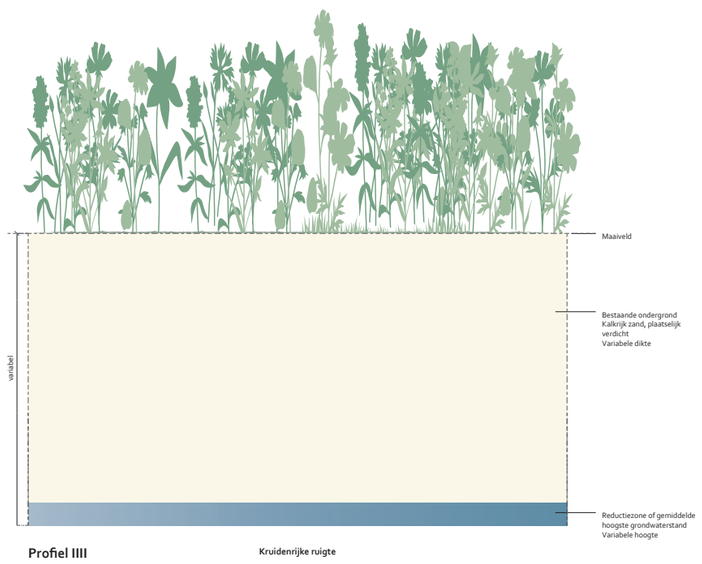

Principeprofiel IIII: bodemopbouw bomen (solitair of in groepen).

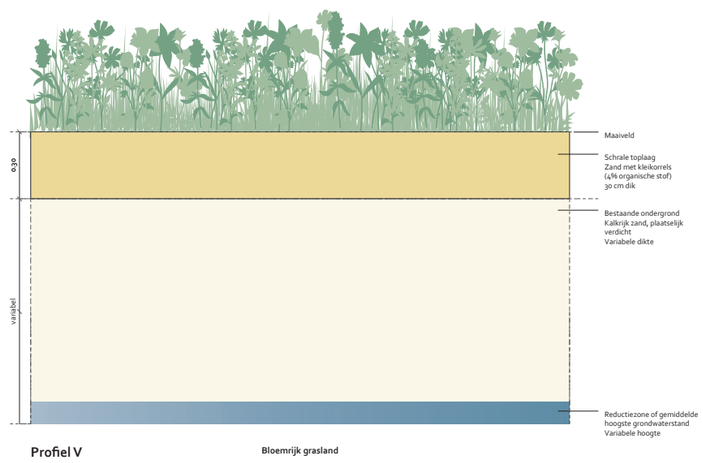

Principeprofiel V: bodemopbouw bloemrijk grasland.

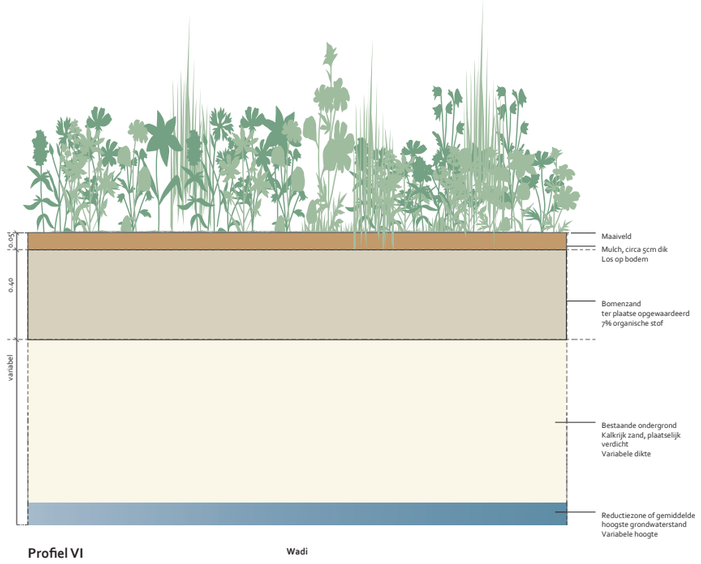

Principeprofiel VI: bodemopbouw Wadi.

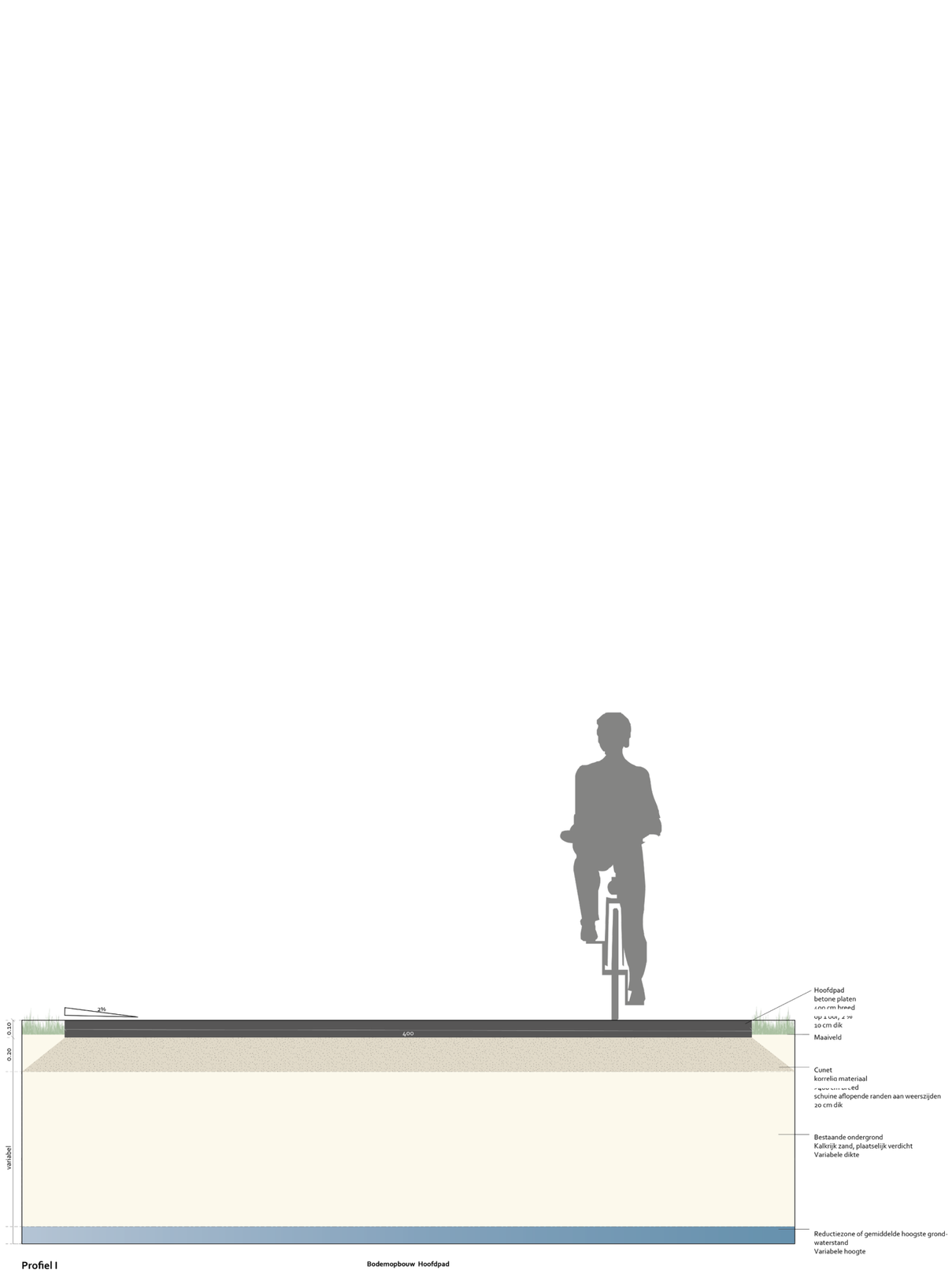

Profiel I

Bodemopbouw Hoofdpad

Principeprofiel: bodemopbouw entreepad met betonnen platen. Deze kunnen varieëen in breedte..

Profiel II

Bodemopbouw Nevenpad

Principeprofiel: bodemopbouw pad rondje park, 3,5m breed halfverhard en 1,5m breed pad rond schooltuinen.

Een halfverhard pad van circa 3,5 meter vormt het rondje rond het sportpark

09
Inrichtingselementen

Hergebruik
Uitgangspunt is om in het tijdelijke buurt- en sportpark waar mogelijk met gebruikte materialen te werken. Dit geldt ook voor de inrichtingselementen. Via de Materialenbank van Amsterdam is het aanbod van bijvoorbeeld herbruikbare banken, (speel- en sport-) toestellen, afvalbakken en zitplekken inzichtelijk gemaakt. Voor dit park op Strandeiland wordt in de toets op geschiktheid van de inrichtingselementen vastgehouden aan de principes uit het kwaliteitskader en het POR voor samenhang wat betreft kleuren en materialisatie. De focus ligt op hout, lichtkleurig beton, asfalt in lichtere, natuurlijke tinten, donker gecoat staal en natuursteen.

Stalen hekwerken
Rond de sportvelden worden alleen de hoogstnoodzakelijke en wettelijke vereiste hoeveelheid aan hekwerken geplaatst, passend bij het soort veld (zie voor richtlijnen hekwerken: PvE, p32). Aan de oostgrens van het park – grenzend aan kavel M17 – komen hekken te staan ter afscherming van het achterliggende bouwterrein. De stalen hekwerken in het park worden voorzien van coating in een kleur die zoveel mogelijk wegvalt in de omgeving, zoals antraciet.

Houten hekwerken
Verder komen in het park op verschillende plekken houten hekwerken voor. Dit zijn de zogenoemde schapenhekken (zie afbeelding, p xx). Deze komen onder meer rond de schooltuinen en op de grens tussen de 1e en 2e fase van het park.

Banken, afvalbakken en boomstammen
Verspreid langs het wandel- jogrondje door het park staan langs voetpad in de berm banken en afvalbakken. Conform het POR (zie p. 89 Duurzaamheid) zal het materiaal van de inrichtingselementen duurzaam en hernieuwbaar zijn. De banken worden bij voorkeur vervaardigd van gekantrechte boomstammen van omgewaaide Amsterdamse straatbomen. Deze zijn leverbaar via de Amsterdams Houtbank. Ook worden onbewerkte boomstammen toegepast als informeel zitgelegenheid, onder meer bij de uitkijkheuvel.
Voor de afvalbakken wordt gezocht naar herbruikbare exemplaren die elders uit de stad komen en daar overbodig zijn geworden. De bakken worden geplaatst op plekken die goed bereikbaar zijn voor ophaal- en reinigingsdiensten.

Urban sports
In het ontwerp zijn locaties aangegeven waar de specifieke urban sports komen. Het aanbod is zeer divers en geschikt voor verschillende leeftijden. Kleur en materialisatie – inclusief die van de ondergrond – wordt afgestemd op het palet voor het park en de Muidenbuurt (zie POR en Kwaliteitskader Strandeiland). Het doel is dat er een samenhangend, eenduidig en herkenbaar park voor de Muidenbuurt ontstaat. Het uitgangspunt voor het kleurenpalet is een schakering van rustige natuurtinten gecombineerd met onbehandeld hout en donker (antraciet) gecoat staal. De inrichting en ondergrond verschilt per ‘zone’. Voorkeur geniet het gebruik van natuurlijke valondergonden, zoals zand en gras. Voor de urban sports-onderdelen die een technische valondergrond nodig hebben wordt een gietrubber vloer meegenomen in het ontwerp van architectenbureau OFMAA. De kleur van deze gietvloer moet aansluiten bij de rustige en natuurlijke kleurstelling van het park. Het kleurenpalet wordt in de DO-fase in samenspraak met OFMAA en RenD uitgewerkt.

Uitkijkheuvel met natuurspeelplaats
In het ontwerp zijn een natuurspeelplaats en een uitkijkheuvel opgenomen die samen onderdeel uitmaken van het urban sports-programma dat wordt uitgewerkt door OFMAA. De natuurspeelplaats is geschikt voor kinderen van alle leeftijden en heeft een ondergrond van zand. Het is een plek in het park om lekker te rommelen met zand, water, takken en groen. De inrichtingselementen zijn afgestemd op deze natuurlijke sfeer. Bijvoorbeeld, boomstammen passen hier goed. Er is een geleidelijk overgang tussen de speelplek en de omgeving; deze speelplaats sluit aan op de natuurspeelplaats in de natuurbaai. Nabij de natuurspeelplaats is het de sterke wens om een met de hand te bedienen waterpomp te plaatsen.

Openluchttheater
Het openluchttheater wordt voorzien van krachtstroom. Dit kan op twee manieren: in de vorm van een losse kast in de openbare ruimte waar eventueel ook geluidsfaciliteiten op aangesloten kunnen worden, of via een krachtstroompunt aan de zuidelijke gevel van het verzamelgebouw.
Vanuit de participatie is aangeven dat er behoefte is aan de mogelijkheid aan tijdelijke overdekking tijdens evenementen die plaats vinden in het openluchttheater. Dit kan met waterbestendig zeil, ondersteund door houten masten (bijvoorbeeld van robinia; dit heeft een robuuste, stoere en natuurlijke uitstraling). Het zeil moet van waterdicht materiaal zijn, 100 procent UV-werend en door de vorm bestand tegen veel wind, met een uitwendig spansysteem met voldoende trekkracht. De masten hebben een diameter van 16 tot 20 centimeter en staan tot 1,5 meter diep gefundeerde in beton (zo’n 125 kilo) per mast. Het zeil kan afgemonteerd en opgeslagen worden in het verzamelgebouw als gebruik niet nodig is. De afmeting van het zeil is tussen de 30 en 60 vierkante meter (lengte: max 15m, breedte: max 8m).

Omniveld
Voor de inrichting van het omniveld gelden specifieke eisen, gesteld vanuit NOC*NSF, de gemeente Amsterdam en Sport & Bos. Zie voor nadere specificaties het PvE, p30-32.
Voor de inrichting van de wedstijdvelden voor voetbal gelden specifieke eisen, gesteld vanuit de KNVB, NOC*NSF, gemeente Amsterdam en Sport & Bos. Zie voor nadere specificaties het PvE, p30, 32-34.

Voorbeeld van een zitelement. Referentie: Amsterdamse Bos

Boomstammen zijn informele speel- en zitplekken. Referentie: tijdelijk strand Strandeiland.

Stevige picknicktafels zijn een praktische aanvulling op het meubilair in dit park. Referentie: De Bretten, Amsterdam West

Voorbeeld van een gekantrechte boomstam.

Schooltuinen

Voor de inrichting van de schooltuinen gelden specifieke eisen, meegegeven door Schooltuinen en Natuureducatie Gemeente Amsterdam. (Zie voor specificaties het PvE, p38-44).

Fietsparkeren

Fietsparkeren is in het park op dezelfde manier georganiseerd als op het tijdelijke strand. De fietsenrekken zijn gemaakt van duurzaam hardhout en worden uitgevoerd, zoals bij het Strandlokaal (zie foto p xx).
Er komen drie fietsparkeerplekken:
- naast de hoofdingang,
- naast het verzamelgebouw,
- naast de noord/westelijke ingang.

Autoparkeren

Een autoparkeerplaats is geen onderdeel van het ontwerp voor het park. Een tijdelijke bezoekersparkeerplaats buiten het park wordt gerealiseerd te noorden van de Strandeilandlaan

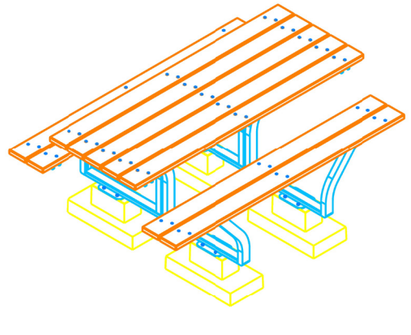

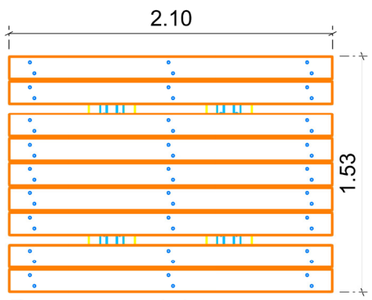

Bovenaanzicht
Schaal 1:40

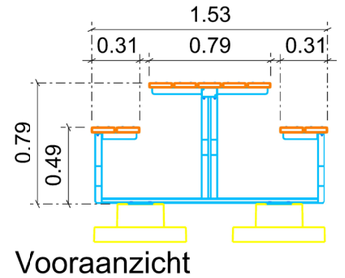

Vooraanzicht
Schaal 1:40

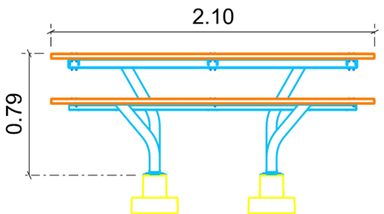

Zijaanzicht
Schaal 1:40

Voorbeeld van fietsparkeerplekken. Referentie: tijdelijk strand van Strandeiland

10
Principeprofielen

Van noord naar zuid

Het profiel voor fase 2 van het buurt- en sportpark, gezien vanaf de Strandeilandlaan tot aan de zuidelijke natuurbaai. De twee voetbalwedstrijdvelden liggen lager ten opzichte van het omringende landschap, wat geleidelijk aansluit op het landschap van de zuidelijke natuurbaai. Tussen de velden in komt een verhoogd pad dat zicht op de velden biedt.

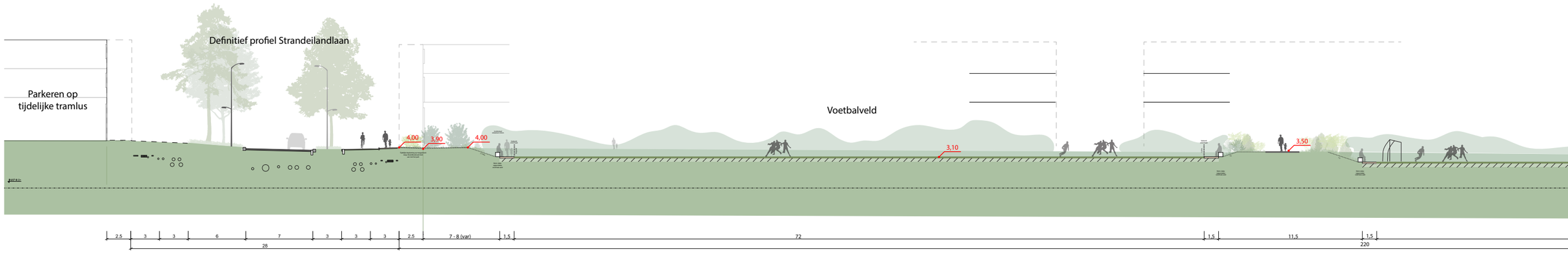

AA: Noord-zuid

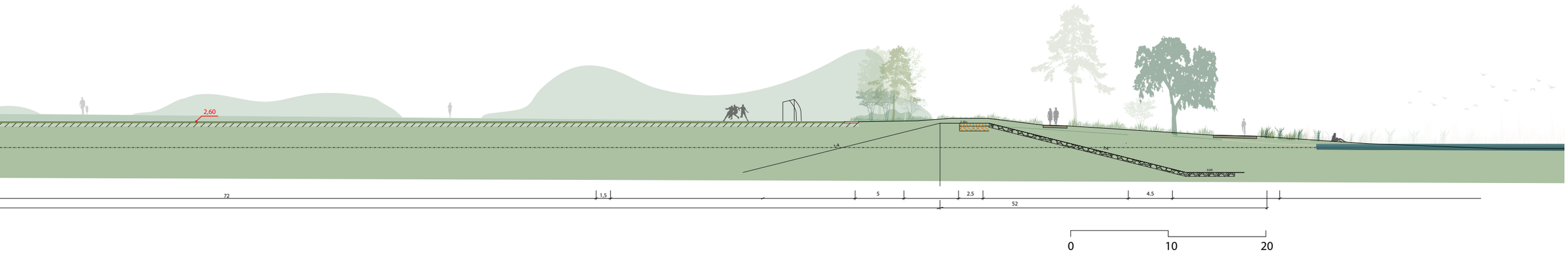
2,60
1:3
1:2
72
1,5
5
2,5
4,5
52
0
10
20

Openluchttheater en verzamelgebouw

Het profiel van het openluchttheater, gezien vanaf het verzamelgebouw (indicatief) tot aan de urban sportszone ten zuiden van het openluchttheater. Het theater is een verdieping in het landschap, voorzien van bijzondere beplanting.

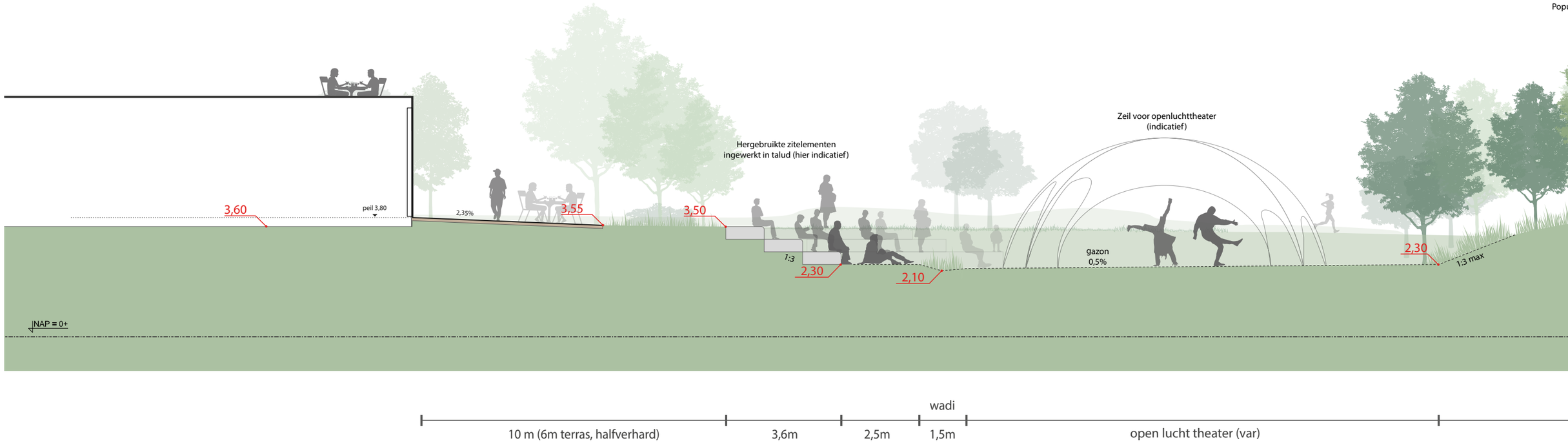

ulieren mix met ruigte onderlaag

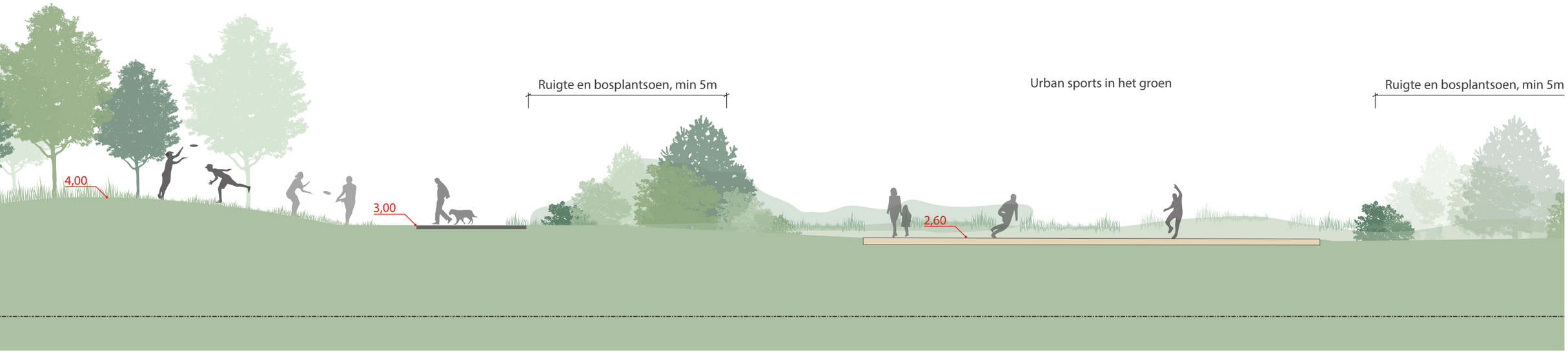

Tussengebied omniveld en schooltuinen

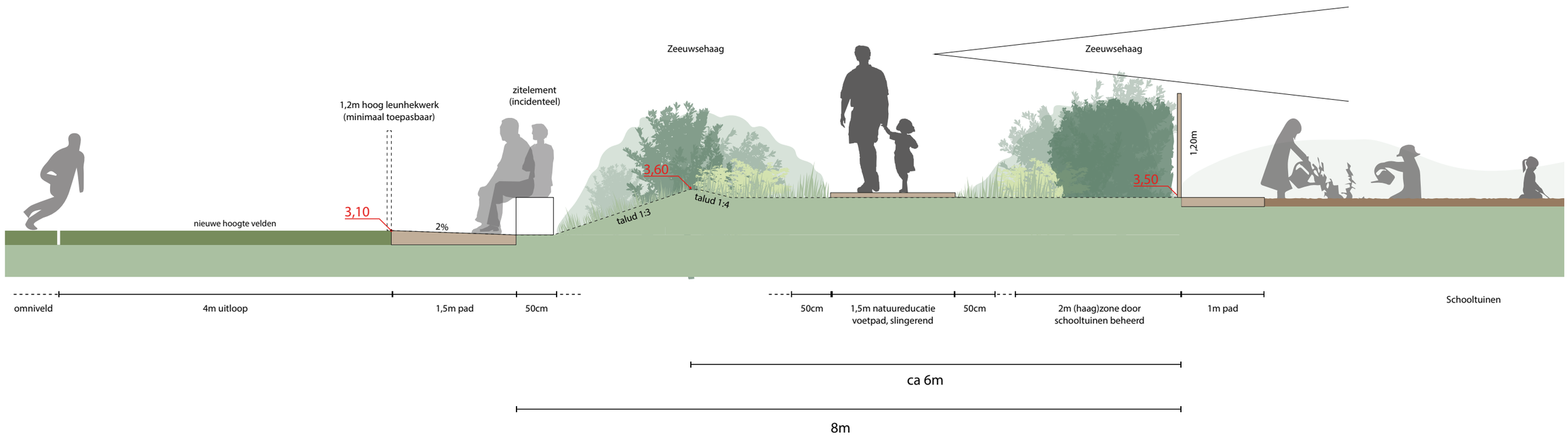

Pad naast hoofdentree

Wadistraat (tijdelijk

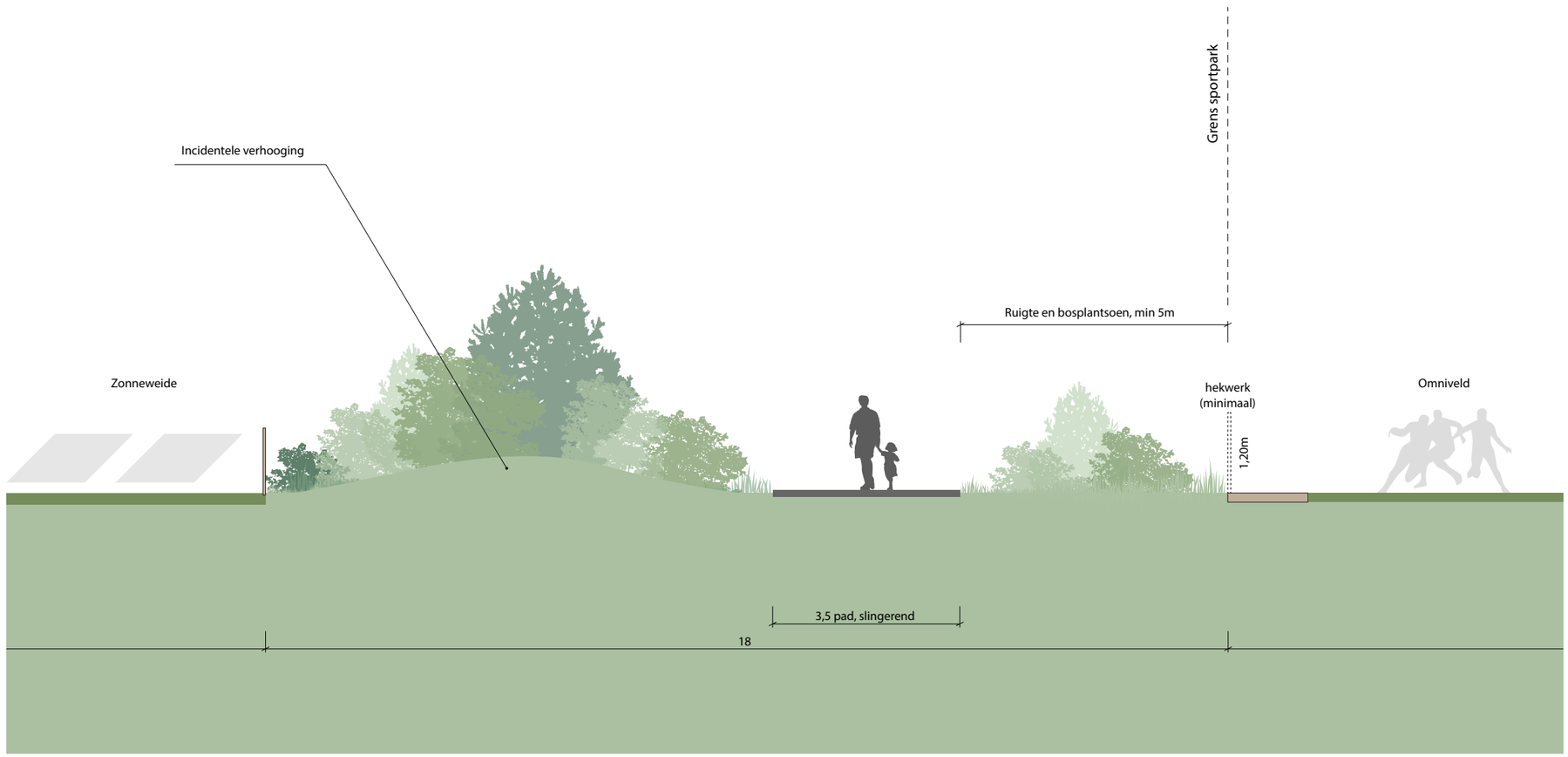

Urban sports zone bij Strandeilandlaan

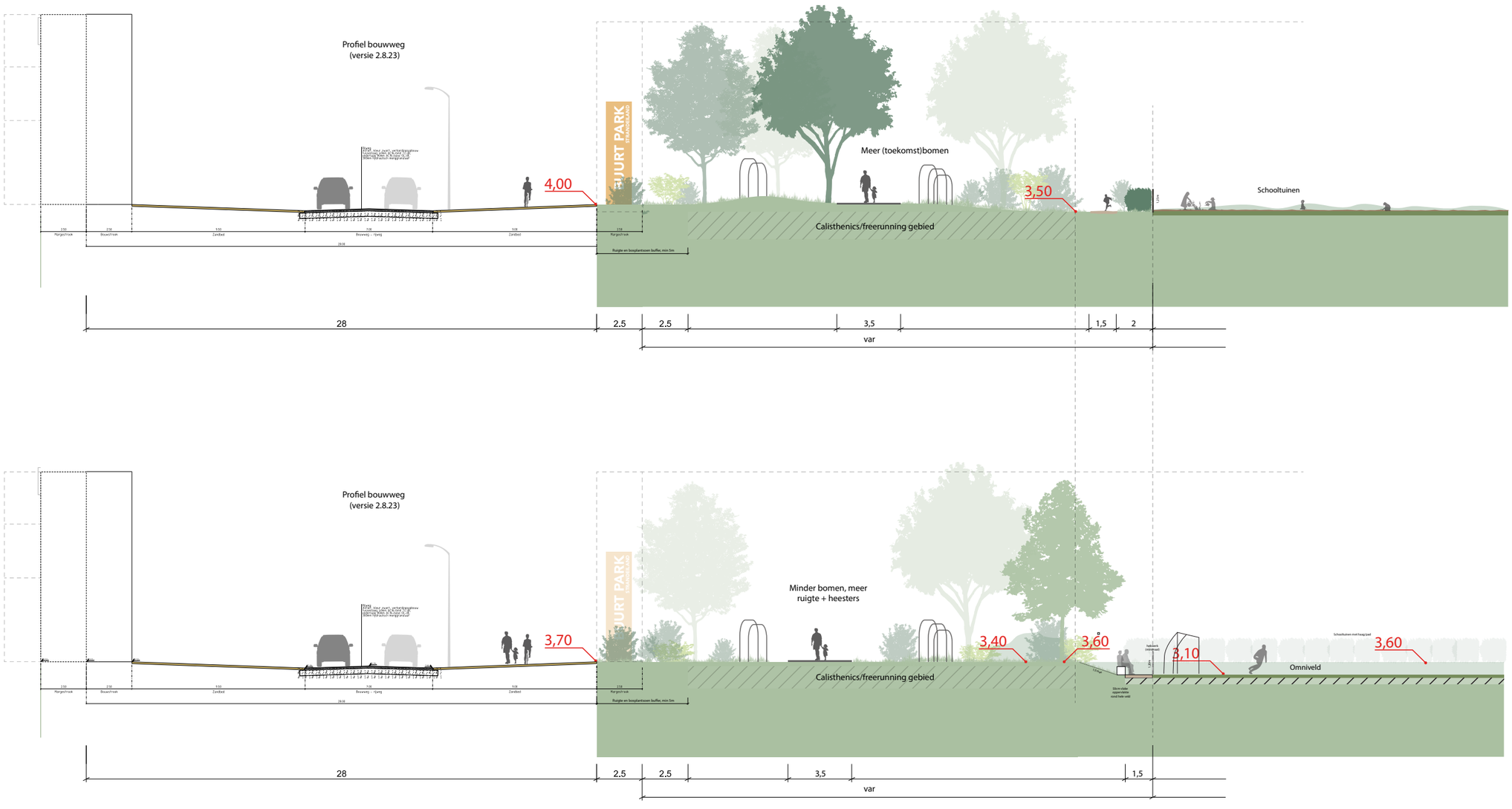

Overgang sportveld

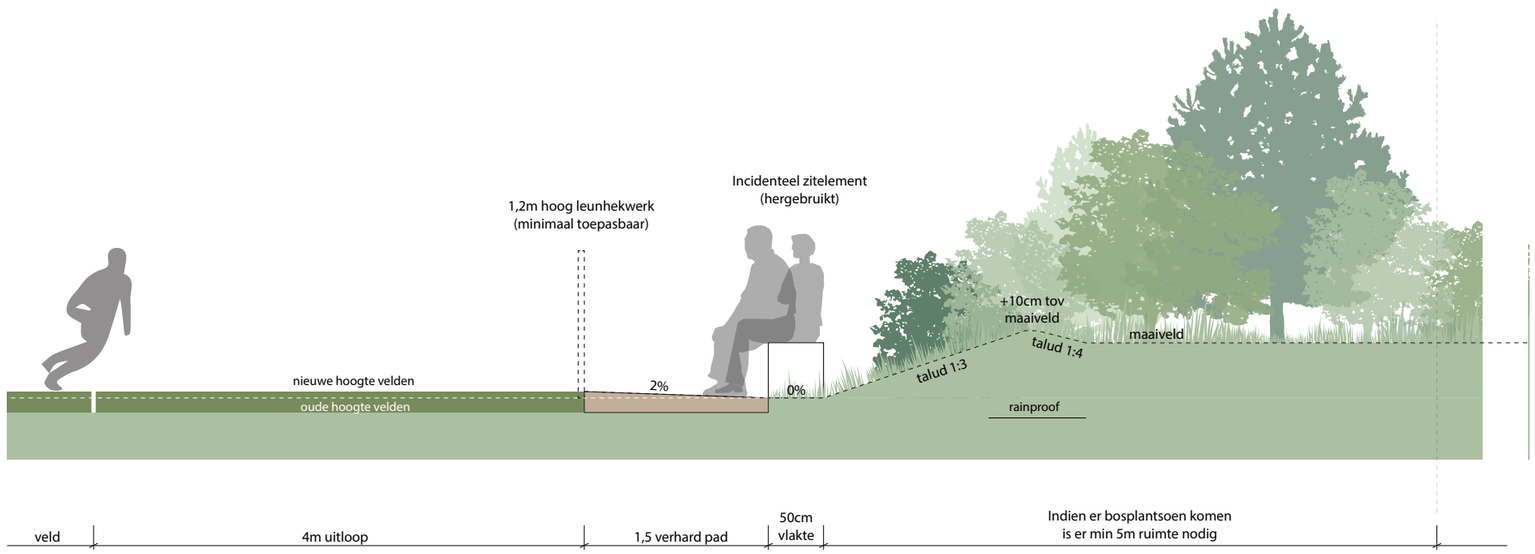

BIJLAGEN

01 TECHNISCHE PLANTEKENING FASES 1 EN 2

02 PLANNING

03 AANDACHTSPUNTEN BIJ VERDERE ONTWIKKELING

04 BOMENLIJST

05 THEMAKAART RAINPROOF

01
Technische plantekening fases 1 en 2

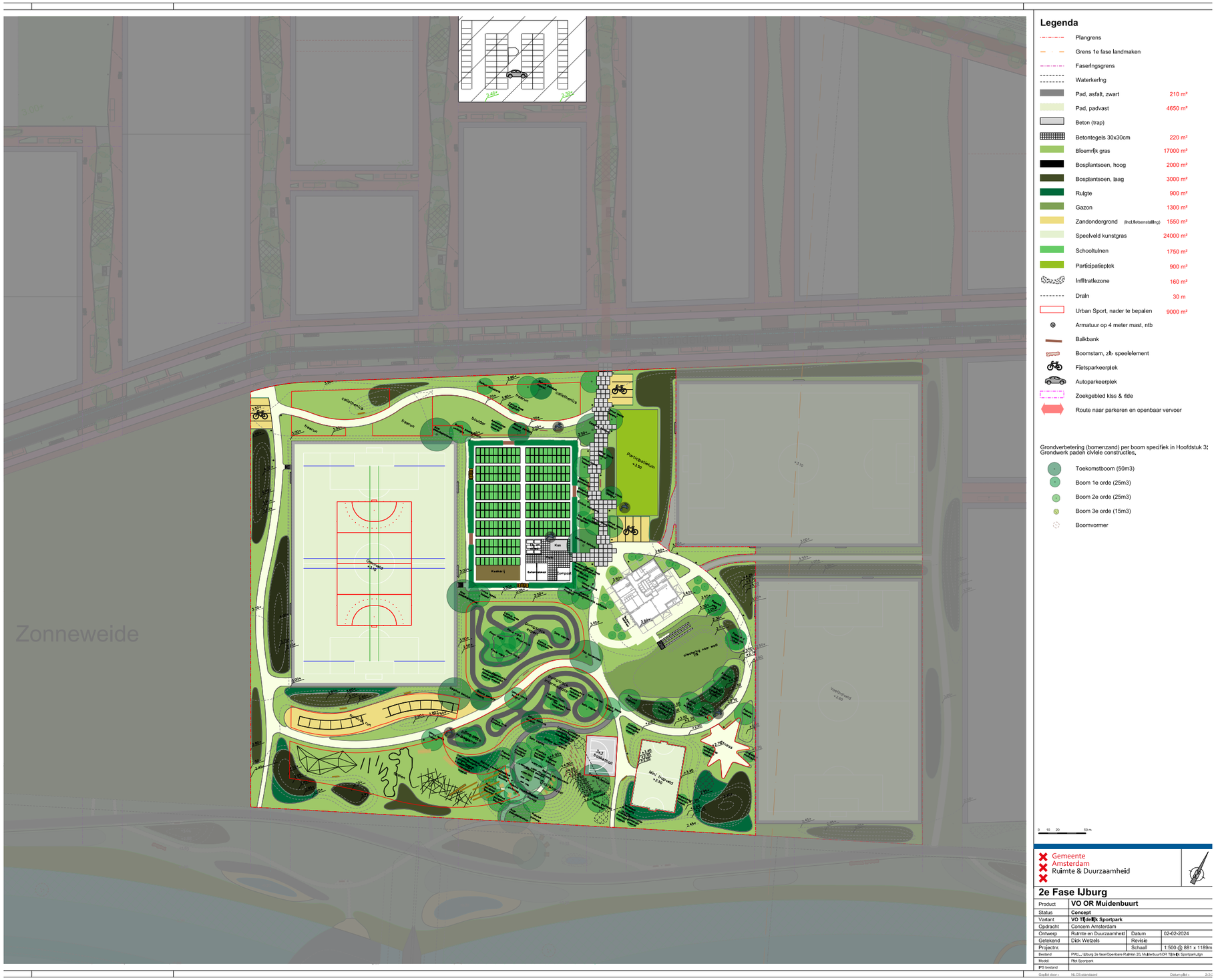
Zonneweide
Calisthenics
Kruisrun
Boulder
Parcipatietuin
+3.30
Kas
Kantine
Compost
Voetbalveld
+2.80
Mini Voetbalveld
+2.50
3x3 Basketbalveld
Beachvolleybalveld
Skatepark
Skatebowl
Skatestairs
Skatestairs met wand
Skatebank
Skatebank met wand
Skatebox
Skatebox met wand
Skatebox met rail
Skatebox met wand en rail
Skatebox met rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand
Skatebox met rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail en wand en rail

Zonneweide
Zonnedauwlaan
Zonnedauwlaan
Parcoursterrein
+3.50
Voetbalveld
+2.80
Mini voetbalveld
+2.50
3x3 Basketbal
Calisthenics
Calisthenics
Calisthenics

Gemeente Amsterdam

Planning Tijdelijk Sport- en buurtpark

CONCEPT
Statusdatum: 11-01-2024
C. van Rhijn (06-83621153)

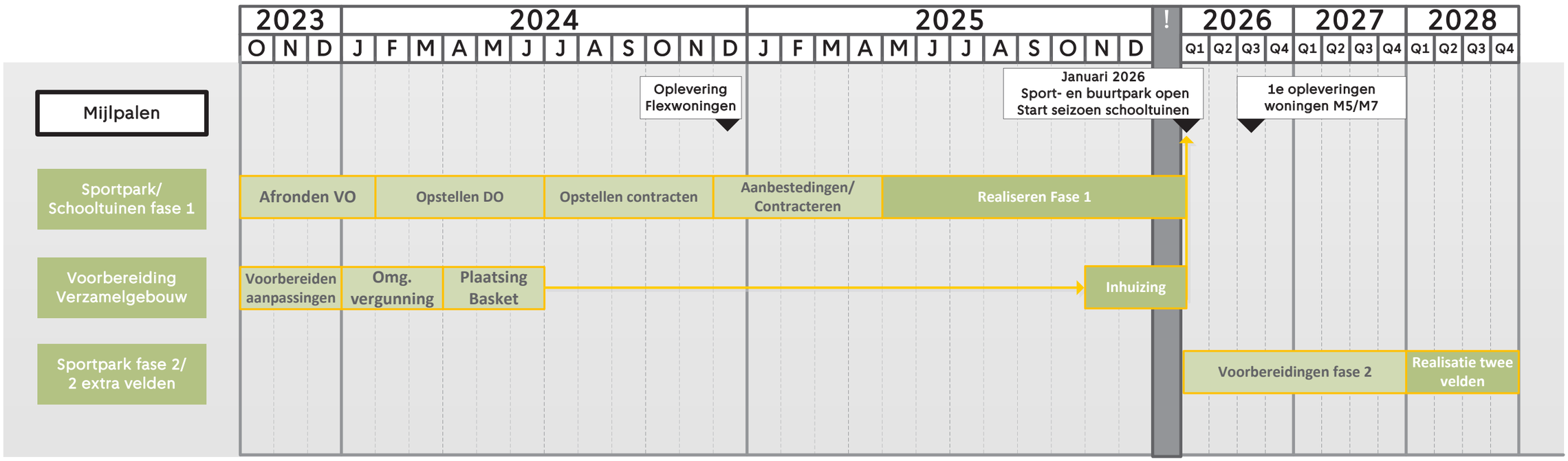

03
Kosten en dekking

Inleiding

Het VO sluit qua ontwerp aan op het SO. Ten opzichte van het SO (en het taakstellende budget) zit in de concept raming van het VO een overschrijding van circa € 150.000. Het taakstellend budget bedraagt € 4.226.000,- (prijspeil 2024).

Het VO is financieel akkoord bevonden onder voorbehoud van een optimalisatie van de raming. Hierover vindt afstemming plaats tussen projectteam Strandeiland en het Ingenieursbureau. Zodra de raming definitief wordt vastgelegd zal een toelichting hierop nog als bijlage worden aangesloten.

04
Aandachtspunten bij verdere ontwikkeling

	Thema	Acties	Eigenaren
1	Waterhuishouding Muiden-buurt	Blijft lopend (zie Themakaart Rainproof, VO bijlage 6)	IB + RenD
2	De entree en bewegwijze-ring	Ontwerp	IB + RenD
3	Participatieplek	Invulling en ontwerp en apart vaststellen incl budget	Participatieteam Strandeiland + GenO + RenD
4	Urban sports-gebieden	a.s.a.p. apart vaststelling incl raming en elementen	Sport en Bos
5	Strook autoparkeren, wan-delroute, oversteek Strand-eilandlaan incl tijdelijk groen	Ontwerp. Eisen opzoeken (lengte bus en uitstapzone). Valt onder deelopdracht Strandeilandlaan?	IB + RenD
6	Tijdelijke kiss&ride buspar-keerplek langs Strandei-landlaan	Ontwerp	IB + RenD
7	Ontwerp zonnepanelen irt ontwerp park	Afstemmen	GenO + RenD
8	Hergebruik materialen	Materialenscout informeren en activeren. Wie doet wat?	RenD
9	Kunst en cultuur in het park (en op Strandeiland)	Visie en ontwerp	RenD + Kunst en Cultuur + SD Oost
10	Beheer: visie ecologisch beheer	Afstemmen met BAP	SD Oost, VenOR + RenD
11	Verzamelgebouw	Buurtfunctie activeren	Participatieteam Strandeiland iom SenB, Schooltuinen
12	Kabels- en leidingenkaart	Bijhouden	IB + RenD
13	Kruidenmengsel	Mengsel keizen ivm goed-keuren van beheerder	RenD + IB
14	Containeropstelplek voor het verzamelgebouw	Ontwerp en afstemmen	Rob R. + RenD
15	Krachtstroom bij theater nodig.	Afstemmen met gebouw	Diederik? i.s.m. Rob R. en RenD
16	Welke elementen en be-planting van Tijdelijke Strand kunnen hier landen?	Na Strandvisie bekend.	RenD + IB
17	In beheer/onderhoudsplan ‘wijkers’ en ‘blijvers’ (bo-men) aangeven. Plus een maaiplan voor stimulering ecologie (ruigte).	RD	Beheer (stadswer-ken)

05
Bomenlijst

Soort	Aantal	Opmerkingen	Aanvullende eisen
Acer pseudoplatanus	3	toekomstboom. 1e grootte	opgekroond tot 2,5m. 50m2 bomengrond
Alnus incana	2	1e grootte boom	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond
Amelanchier lamarckii	6	meerstammig. 3e grootte	15m2 bomengrond
Amelanchier lamarckii	6	wilde' struik. meerstammig. 3e grootte	geen tot minimale bodemverrijking
Betula pendula	4	meerstammig, 1e grootte	min. 3 stammig. 25m2 bomengrond
Carpinus betulus	5	toekomstboom	opgekroond tot 2,5m. 50m2 bomengrond
Cornus mas	6	3e grootte boom	hoogstam. 15m2 bomengrond
Corylus avellana	1	3e grootte boom	15m2 bomengrond
Crataegus monogyna	6	meerstammig. 3e grootte	15m2 bomengrond
Crataegus monogyna	10	wilde' struik.meerstammig. 3e grootte	geen tot minimale bodemverrijking
Fraxinus excelsior ‘Geessink’	5	1e grootte boom	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond
Mespilus germanica	2	3e grootte boom	15m2 bomengrond
Pinus nigra	7	1e grootte boom	10m2 bomengrond, vermengd met aanwezige zandgrond
Pinus sylvestris	6	1e grootte boom	10m2 bomengrond, vermengd met aanwezige zandgrond
Populus alba	3	meerstammig.1e grootte. bij openlucht theater (tijdelijk).	25m2 bomengrond
Populus tremula	3	meerstammig.1e grootte. bij openlucht theater (tijdelijk).	25m2 bomengrond
Populus tremula	3	1e grootte boom	25m2 bomengrond
Populus x canescens 'Schubu'	3	1e groote. bij openlucht theater (tijdelijk)	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond
Robinia pseudoacacia unifoliola	4	1e grootte boom	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond
Salix caprea	6	2e groote boom	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond
Sorbus aucuparia	2	2e groote boom	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond
Tilia tomentosa	1	toekomstboom. 1e grootte	opgekroond tot 3m. 50m2 bomengrond
Ulmus minor 'Reverti'	9	1e grootte boom	opgekroond tot 2,5m. 25m2 bomengrond

Soort	Aantal	Opmerkingen	Aanvullende eisen
Malus domestica 'Elstar'	4	laagstam	Onderstam: M9 LS met draadkluit
Prunus avium 'Kordia	3	laagstam	Onderstam: Gisela 5 LS met draadkluit
Prunus d. 'Robijn'	2	laagstam	Onderstam: St. Julien A LS met draadkluit
Prunus domestica 'Opal'	2	laagstam	Onderstam: St. Julien A LS met draadkluit
Pyrus communis 'Conference	2	laagstam	Onderstam: LS met draadkluit

06
Themakaart rainproof

Inleiding

Binnen de Muidenbuurt is het hemelwaterbeheer gericht op het tijdelijk vasthouden van het water, het te bergen in het groen en het te laten infiltreren in de bodem. Hierbij wordt voornamelijk gebruik gemaakt van wadi's of rain water gardens, omdat hiermee ook direct bijgedragen wordt aan de biodiversiteit en het groene karakter van Strandeiland. Binnen het Tijdelijk Sportpark is deze ontwerpgedachte aangehouden voor het verwerken van het hemelwater.

Het Tijdelijk Sportpark wordt deels tijdelijk aangelegd en deels definitief. Daarnaast is de omgeving rondom het Tijdelijk Sportpark niet of niet definitief ingericht in de tijdelijk situatie. Deze twee factoren hebben direct impact op de Rainproof-inrichting en de mogelijke voorzieningen. Door de tijdelijke situatie van de sportpark en de omgeving (grote delen nog niet ontwikkeld) is ook de verwachting dat er weinig hemelwater vanuit de omgeving naar het sportpark toestroomt. De kans op wateroverlast is hierdoor lager dan in de definitieve situatie.

Ontwerp

In het Rainproof-ontwerp van het Tijdelijk Sportpark is ingezet om het groen in het ontwerp waar mogelijk te benutten voor het verwerken van hemelwater. Doordat het sportpark grotendeels uit onverhard oppervlak bestaat en de grote sportvelden hun 'eigen broek ophouden' zijn er geen grote voorzieningen ontworpen. Voor het Rainproof-ontwerp van het sportpark zijn er drie belangrijke uitgangspunten:

- Er geen hemelwater naar de sportvelden toe mag stromen;
- De paden altijd kunnen afwateren naar het groen;
- De sportvelden het hemelwater af kunnen voeren indien een eigen wateropvang niet mogelijk is.

Rondom de sportvelden wordt een dijkje aangebracht op de locaties waarbij de omgeving hoger ligt dan het sportveld. Parallel aan het dijkje wordt een verlaging aangebracht, waar het hemelwater tijdelijk geborgen wordt en vanuit daar kan infiltreren in de bodem. De wandelpaden in het sportpark worden hoger aangelegd dan het groen en in een verhang, waardoor de paden altijd kunnen afwater naar het groen.

De pumptrack is lastig qua afwatering door de vele hoogte verschillen. Hier is gekozen voor wadi's in de verlagingen van de track, waar het water sowieso naar toestroomt vanuit het ontwerp.

Het basketbalveld heeft geen ruimte voor een eigen berging. Hierdoor is gekozen om twee wadi's rondom het basketbalveld aan te leggen, waar het veld en de naastliggende heuvel op afwateren.

Het theater ligt in een verlaging, waardoor de nabije omgeving hier naar toe afwatert. Voor het podium komt een vijver te liggen waar permanent water in komt te staan. Om het toestromende water op te vangen, wordt er rondom de vijver een overloopgebied aangebracht. Hier kan het hemelwater tijdelijk staan en infiltreren naar de bodem.

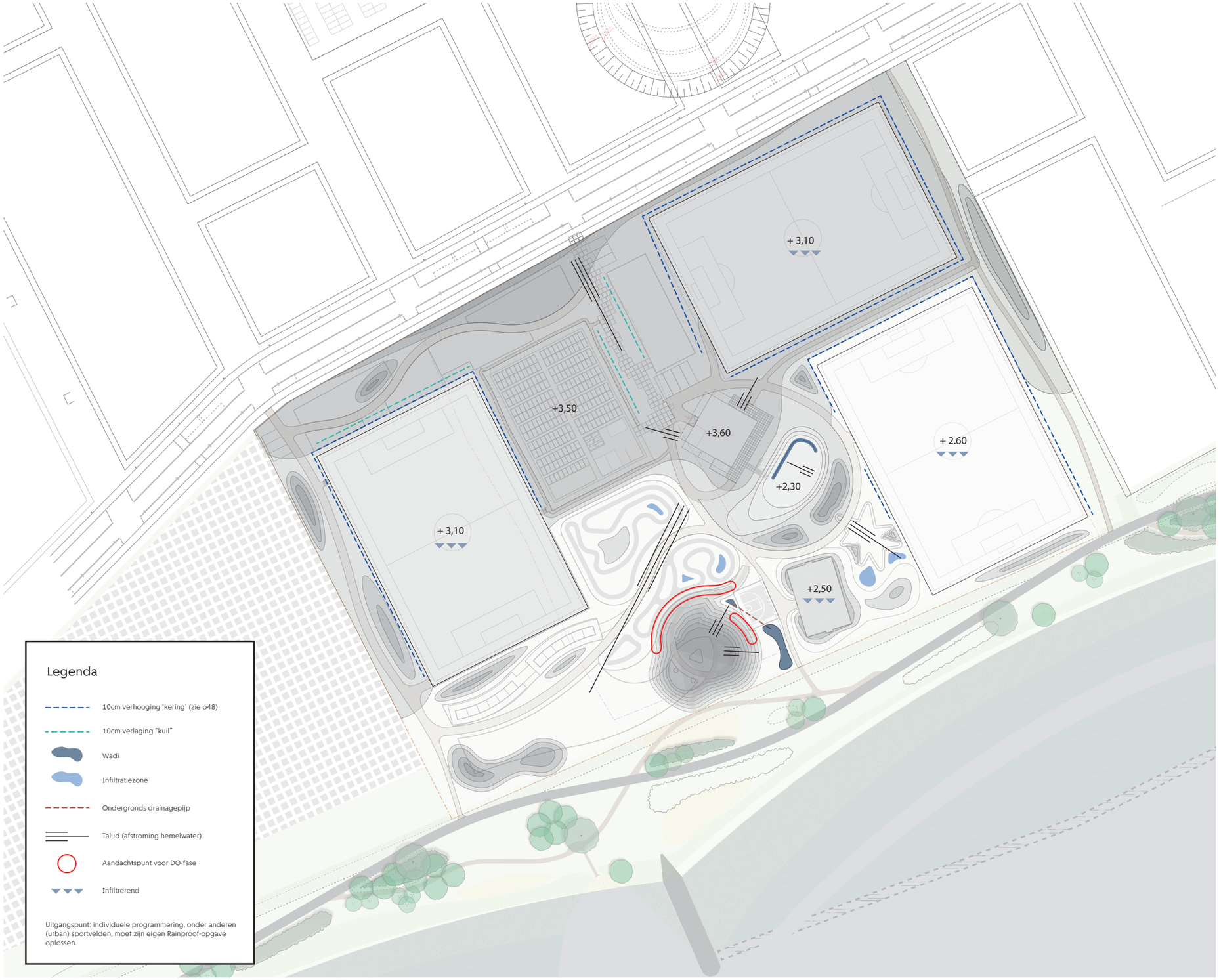
+ 3,10
+3,50
+3,60
+ 2.60
+2,30
+ 3,10
+2,50
Legenda
10cm verhooging 'kering' (zie p48)
10cm verlaging "kuil"
Wadi
Infiltratiezone
Ondergronds drainagepijp
Talud (afstroming hemelwater)
Aandachtspunt voor DO-fase
Infiltrerend
Uitgangspunt: individuele programmering, onder anderen (urban) sportvelden, moet zijn eigen Rainproof-opgave oplossen.

Colofon

Voorlopig Ontwerp openbare ruimte Tijdelijk Buurt- en sportpark Muidenbuurt, Strandeiland
Gemeente Amsterdam, januari 2024. Vastgesteld door Planteam Muidenbuurt, 1 februari 2024.

Opgesteld door: Ruimte en Duurzaamheid, Ontwerpteam Strandeiland

In samenwerking met: Sport en Bos, Schooltuinen en Natuureducatie, Kunst en Cultuur, Ingenieursbureau, Grond en Ontwikkeling, PMB.
Informatie: Jacob Heydorn Gorski, ontwerper openbare ruimte Strandeiland
j.heydorn.gorski@amsterdam.nl

